

STABILIZĀCIJAS UN ASOCIĀCIJAS NOLĪGUMS
STARP EIROPAS KOPIENĀM UN TO
DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES, UN
ALBĀNIJAS REPUBLIKU, NO OTRAS PUSES

BELĢIJAS KARALISTE,
ČEHIJAS REPUBLIKA,
DĀNIJAS KARALISTE,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,
IGAUNIJAS REPUBLIKA,
GRIEĶIJAS REPUBLIKA,
SPĀNIJAS KARALISTE,
FRANCIJAS REPUBLIKA,
ĪRIJA,
ITĀLIJAS REPUBLIKA,
KIPRAS REPUBLIKA,
LATVIJAS REPUBLIKA,
LIETUVAS REPUBLIKA,
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,
UNGĀRIJAS REPUBLIKA,
MALTAS REPUBLIKA,
NĪDERLANDES KARALISTE,
AUSTRIJAS REPUBLIKA,
POLIJAS REPUBLIKA,
PORTUGĀLES REPUBLIKA,
SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,
SOMIJAS REPUBLIKA,
ZVIEDRIJAS KARALISTE,
LIELBRITĀNIJAS UN ĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

kas ir Eiropas Kopienas dibināšanas līguma, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma un
Līguma par Eiropas Savienību Līgumslēdzējas puses,

turpmāk tekstā – „dalībvalstis”, un

EIROPAS KOPIENA, EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENA,

turpmāk tekstā – “Kopiena”,

no vienas puses, un

ALBĀNIJAS REPUBLIKA, turpmāk tekstā – „Albānija”,

no otras puses,

ŅEMOT VĒRĀ spēcīgās saites starp Pusēm un to kopīgās vērtības, vēlmi stiprināt šīs saites un iedibināt ciešas un ilgstošas attiecības, kas balstās uz savstarpīgumu un abpusēju interesi, ļaujot Albānijai turpmāk stiprināt un paplašināt attiecības ar Kopienu un tās dalībvalstīm, kas izveidotas iepriekš ar 1992. gada Nolīgumu par tirdzniecību un tirdzniecisko un ekonomisko sadarbību,

ŅEMOT VĒRĀ šā nolīguma nozīmi Dienvidaustrumeiropas valstu Stabilizācijas un asociācijas procesa kontekstā, lai izveidotu un konsolidētu stabilu kārtību Eiropā, kas pamatojas uz sadarbību, kuras galvenais elements ir Eiropas Savienība, kā arī Stabilitātes pakta kontekstā,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu apņemšanos visiem līdzekļiem veicināt politisko, ekonomisko un institucionālo stabilizāciju Albānijā un visā reģionā, attīstot pilsonisku sabiedrību un panākot demokratizāciju, veidojot iestādes, veicot valsts pārvaldes reformu un reģionālās tirdzniecības integrāciju, panākot lielāku sadarbību ekonomikā un plaša spektra sadarbību, īpaši tieslietu un iekšlietu jomā, un stiprinot drošību valsts un reģionālajā līmenī,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu apņemšanos palielināt politisko un ekonomikas brīvību kā šā nolīguma pamatu, kā arī to apņemšanos ievērot cilvēktiesības un tiesiskumu, tostarp ievērojot mazākumtautībām piederīgo personu tiesības un demokrātijas principus ar daudzpartiju sistēmas un brīvu un godīgu vēlēšanu starpniecību,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu apņemšanos pilnībā īstenot visus principus un noteikumus, kuri paredzēti ANO hartā, EDSO, īpaši Helsinku Nobeiguma aktā, Madrides un Vīnes konferencē pieņemtajos noslēguma dokumentos, Parīzes Hartā par jaunu Eiropu, kā arī Dienvidaustrumeiropas stabilitātes paktā, lai veicinātu stabilitāti reģionā un reģiona valstu sadarbību,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu apņemšanos ievērot brīvā tirgus ekonomikas principus un Kopienas gatavību atbalstīt Albānijas ekonomikas reformas,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu apņemšanos īstenot brīvu tirdzniecību saskaņā ar PTO noteiktajām tiesībām un pienākumiem,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu vēlmi turpmāk attīstīt pastāvīgu politisko dialogu par abpusēji interesējošiem divpusējiem un starptautiskiem jautājumiem, tostarp reģionālajiem aspektiem, ņemot vērā Eiropas Savienības kopējo ārējo un drošības politiku,

ŅEMOT VĒRĀ Pušu apņemšanos apkarot organizēto noziedzību un stiprināt sadarbību cīņā pret terorismu, pamatojoties uz 2001. gada 20. oktobra Eiropas konferencē pieņemto deklarāciju,

BŪDAMAS PĀRLIECINĀTAS, ka šis nolīgums radīs jaunus apstākļus ekonomikas attiecībām starp Pusēm un īpaši tirdzniecības un investīciju attīstībai – faktoriem, kam ir būtiska nozīme ekonomikas pārstrukturēšanas un modernizācijas procesā,

IEVĒROJOT Albānijas apņemšanos tuvināt tiesību aktus attiecīgo nozaru Kopienas tiesību aktiem, kā arī tos efektīvi īstenot,

ŅEMOT VĒRĀ Kopienas vēlmi nodrošināt izšķirošu atbalstu reformai, kā arī uz visaptveroša daudzgadu pamata izmantot visus pieejamos sadarbības instrumentus un tehnisko, finansiālo un ekonomisko palīdzību šo centienu īstenošanai,

APLIECINOT, ka tajos šā nolīguma noteikumos, kas ir saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma trešās daļas IV sadaļu, paredzēts, ka Apvienotā Karaliste un Īrija uzskatāmas par atsevišķām Līgumslēdzējām Pusēm un nevis par Eiropas Kopienas daļu, līdz kamēr Apvienotā Karaliste vai Īrija (ja tas tā būtu) paziņos Albānijai, ka tā ir uzņēmusies saistības kā Eiropas Kopienas daļa saskaņā ar protokolu par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam. Saskaņā ar protokolu par Dānijas nostāju, kas pievienots minētajiem Līgumiem, tas pats attiecas arī uz Dāniju,

ATCEROTIES Zagrebā notikušo galotņu sanāksmi, kas aicināja arī turpmāk saliedēt stabilizācijas un asociācijas procesa valstu un Eiropas Savienības attiecības, kā arī stiprināt reģionālo sadarbību,

ATCEROTIES Salonikos notikušo galotņu sanākumi, kur tika stiprināts Stabilizācijas un asociācijas process kā politisks pamats Eiropas Savienības attiecībām ar Rietumbalkānu valstīm un uzsvērta to iespējamā integrācija Eiropas Savienībā, pamatojoties uz katras valsts reformu attīstību un atsevišķajiem nopelniem,

ATCEROTIES Saprāšanās memorandu par tirdzniecības veicināšanu un liberalizāciju, kas parakstīts Briselē 2001. gada 27. jūnijā un saskaņā ar ko Albānija un citas reģiona valstis apņēmas veikt sarunas par divpusējo brīvās tirdzniecības nolīgumu tīklu ar mērķi sekmēt reģiona spēju piesaistīt ieguldījumus un iespējas integrēties globālajā ekonomikā,

ATCEROTIES Eiropas Savienības gatavību iespējami pilnīgi iekļaut Albāniju Eiropas politiskajā un ekonomiskajā apītē un par šīs valsts kā iespējamās Eiropas Savienības kandidātvalsts statusu, pamatojoties uz Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropadomes 1993. gadā noteiktajiem kritērijiem šī nolīguma veiksmīgas īstenošanas gadījumā, jo īpaši attiecībā uz reģionālo sadarbību,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. PANTS

1. Ar šo tiek izveidota asociācija starp Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Albāniju, no otras puses.
2. Šīs asociācijas mērķi ir:
  - atbalstīt Albānijas centienus stiprināt demokrātiju un tiesiskumu;
  - sekmēt Albānijas politisko, ekonomisko un institucionālo stabilitāti un visa reģiona stabilizāciju;
  - nodrošināt piemērotu satvaru politiskajam dialogam, kas ļauj attīstīt ciešas politiskas attiecības starp Pusēm;
  - atbalstīt Albānijas centienus attīstīt tautsaimniecisku un starptautisku sadarbību, arī tuvinot tās tiesību aktus Kopienas tiesību aktiem;
  - atbalstīt Albānijas centienus pabeigt pāreju uz funkcionējošu tirgus ekonomiku, veicināt saskanīgas ekonomiskās attiecības un pakāpeniski veidot brīvās tirdzniecības zonu starp Kopienu un Albāniju;
  - veicināt reģionālo sadarbību visās jomās, uz ko attiecas šis nolīgums.

I SADAĻA

VISPĀRĪGI PRINCIPI

2. PANTS

Pušu iekšpolitikas un ārpolitikas pamats un šā nolīguma būtiski elementi ir demokrātisko principu un cilvēktiesību ievērošana, kas izsludinātas ar Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un definētas Eiropas Cilvēktiesību konvencijā, Helsinku Nobeiguma aktā un Parīzes Hartā jaunai Eiropai, starptautisko tiesību aktu principu un tiesiskuma, kā arī EDSO Bonnas Konferences par ekonomisko sadarbību dokumentam atbilstīgu tirgus ekonomikas principu ievērošana.

3. PANTS

Miers un stabilitāte starptautiskā un reģionālā mērogā un labu kaimiņattiecību veidošana ir būtiski svarīgi elementi ES Padomes 1999. gada 21. jūnija secinājumos minētajā Stabilizācijas un asociācijas procesā. Šo nolīgumu noslēdz un īsteno, ievērojot Eiropas Savienības Padomes 1997. gada 29. aprīļa secinājumus, un balstoties uz Albānijas pašas sasniegumiem.

4. PANTS

Albānija apņemas turpināt un veicināt sadarbību un labas kaimiņattiecības ar pārējām reģiona valstīm, ietverot atbilstošu abpusēju koncesiju līmeni attiecībā uz personu, preču, kapitāla un pakalpojumu apriti, kā arī kopīgu interešu projektu attīstību, sevišķi attiecībā uz organizētās noziedzības, korupcijas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas, nelegālās migrācijas un kontrabandas, īpaši cilvēku un narkotiku tirdzniecības, apkarošanu. Šīs saistības ir svarīgs faktors Pušu attiecību un sadarbības attīstībā un tādējādi sekmē stabilitāti reģionā.

5. PANTS

Puses apliecinā, cik svarīgi tām ir cīnīties pret terorismu un īstenot starptautiskās saistības šajā jomā.

6. PANTS

Asociāciju īsteno pakāpeniski un pilnībā ievieš pārejas laikā, kas nav ilgāks par desmit gadiem un ko iedala divos secīgos posmos.

Šie divi posmi neattiecas uz IV sadaļu, kam minētajā sadaļā noteikts īpašs grafiks.

Mērķis dalījumam šādos secīgos posmos ir vidusposmā rūpīgi pārskatīt nolīguma īstenošanu. Tiesību aktu tuvināšanas un ieviešanas jomā pirmā posma mērķis Albānijai ir koncentrēties uz *acquis* pamatelementiem ar īpašiem atsauces rādītājiem, kā aprakstīts VI sadaļā.

Saskaņā ar 116. pantu izveidotā Stabilizācijas un asociācijas padome regulāri pārskatīs nolīguma piemērošanu un to, kā Albānija veic tiesību jomas, administratīvās, institucionālās un ekonomiskās reformas saskaņā ar preambulu un šajā nolīgumā noteiktajiem vispārīgajiem principiem.

Pirmais posms sākas šā nolīguma spēkā stāšanās dienā. Piektajā gadā pēc nolīguma stāšanās spēkā Stabilizācijas un asociācijas padome izvērtēs Albānijas panākumus un lems, vai tie ir pietiekami, lai pārietu uz otro posmu ar mērķi sasniegt pilnīgu asociāciju. Tā arī lems par īpašiem noteikumiem, kas būs vajadzīgi otrā posma reglamentēšanai.

7. PANTS

Šis nolīgums pilnībā atbilst attiecīgajiem PTO noteikumiem un īstenojams saskaņā ar tiem, īpaši ar 1994. gada VVTT XXIV pantu un VVPT V pantu.

II SADAĻA POLITISKAIS DIALOGS

8. PANTS

1. Pušu politisko dialogu turpmāk attīsta saskaņā ar šo nolīgumu. Tas pavada un stiprina Eiropas Savienības un Albānijas tuvināšanos un veicina ciešu solidaritātes saišu un jaunu sadarbības veidu izveidi starp Pusēm.
2. Politiskais dialogs veicina, jo īpaši:
  - Albānijas pilnīgu iekļaušanos demokrātisko valstu kopienā un pakāpenisku tuvināšanos Eiropas Savienībai;
  - aizvien lielāku Pušu nostājas konvergenci starptautiskajos jautājumos, arī pēc vajadzības apmainoties ar informāciju, un īpaši tajos jautājumos, kas varētu būtiski skart Pušu intereses;
  - reģionālo sadarbību un labu kaimiņattiecību veidošanu;
  - kopīgu viedokli par drošību un stabilitāti Eiropā, ietverot sadarbību jomās, uz kurām attiecas Eiropas Savienības kopējā ārējā un drošības politika.

3. Puses uzskata, ka masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem veidojumiem ir viens no nopietnākajiem draudiem starptautiskajai stabilitātei un drošībai. Tādēļ Puses vienojas sadarboties un sniegt savu ieguldījumu cīņā pret masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, pilnībā ievērojot un valsts līmenī īstenojot saistības, kuras tās uzņēmušās starptautiskos atbrūņošanās un ieroču neizplatīšanas līgumos un nolīgumos, kā arī citas starptautiskas saistības šajā jautājumā. Puses vienojas, ka šis noteikums ir būtisks šā nolīguma elements un ietilpst politiskajā dialogā, kas pavada un nostiprina šos elementus.

Puses arī vienojas sadarboties cīņā pret masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšanu un sniegt savu ieguldījumu šādā veidā:

- veicot pasākumus, lai parakstītu vai ratificētu visus citus attiecīgos starptautiskos instrumentus, vai lai tiem pievienotos un tos pilnībā īstenotu;
- ieviešot efektīvu valsts eksporta kontroles sistēmu, kontrolējot gan ar masu iznīcināšanas ieročiem saistītu produktu eksportu, gan tranzītu, tostarp kontroli pār divējāda lietojuma tehnoloģiju galīgo izmantošanu saistībā ar masu iznīcināšanas ieročiem, un nosakot efektīvas sankcijas par eksporta kontroles pārkāpumiem.

Politiskais dialogs šajā jautājumā var notikt reģionālā līmenī.

9. PANTS

1. Politiskais dialogs notiek Stabilizācijas un asociācijas padomē, kas ir kopumā atbildīga par jebkuru jautājumu, kuru Puses vēlas apspriest.

2. Pēc Pušu lūguma politiskais dialogs var notikt arī šādos veidos:
- ja vajadzīgs, sanāsmēs starp Albānijas augstām amatpersonām, no vienas puses, un Eiropas Savienības Padomes prezidentūras un Komisijas pārstāvjiem, no otras puses;
  - pilnībā izmantojot visus diplomātiskos kanālus starp Pusēm, ietverot atbilstošus sakarus trešās valstīs un Apvienoto Nāciju Organizācijā, EDSO, Eiropas Padomē un citos starptautiskos forumos;
  - jebkādā citā veidā, kas būtu lietderīgs līdzeklis šā dialoga nostiprināšanā, attīstīšanā un veicināšanā.

10. PANTS

Politiskais dialogs parlamentārajā līmenī notiek Stabilizācijas un asociācijas parlamentārajā komitejā, kas izveidota saskaņā ar 122. pantu.

11. PANTS

Politiskais dialogs var būt daudzpusējs un risināties reģionālajā līmenī, iesaistot citas reģiona valstis.

III SADAĻA

REĢIONĀLĀ SADARBĪBA

12. PANTS

Saskaņā ar apņemšanos uzturēt mieru un stabilitāti starptautiskajā un reģionālajā līmenī un veidot labas kaimiņattiecības Albānija aktīvi veicina reģionālo sadarbību. Kopienas palīdzības programmas var sniegt tehnisko palīdzību reģionālas vai pārrobežu nozīmes projektu atbalstam.

Ja Albānija gatavojas stiprināt sadarbību ar kādu no 13., 14. un 15. pantā minētajām valstīm, tā informē Kopienas un tās dalībvalstis un apspriežas ar tām saskaņā ar X sadaļu .

Albānija pārskata esošos divpusējos nolīgumus ar visām attiecīgajām valstīm vai slēdz jaunus nolīgumus, lai nodrošinātu to atbilstību principiem, kas noteikti 2001. gada 27. jūnijā Briselē parakstītajā Saprašanās memorandā par tirdzniecības veicināšanu un liberalizāciju.

13. PANTS

Sadarbība ar citām valstīm, kuras parakstījušas Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu

Pēc šā nolīguma parakstīšanas Albānija sāk sarunas ar valstīm, kas jau ir parakstījušas Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu, lai noslēgtu divpusējas konvencijas par reģionālo sadarbību, kuru nolūks ir paplašināt sadarbības jomu starp attiecīgajām valstīm.

Šo konvenciju galvenie elementi ir šādi:

- politiskais dialogs;
- brīvās tirdzniecības zonas izveide starp Pusēm atbilstīgi attiecīgajiem PTO noteikumiem;
- savstarpējas koncesijas attiecībā uz darba ņēmēju pārvietošanos, uzņēmējdarbības veikšanu, pakalpojumu sniegšanu, kārtējiem maksājumiem un kapitāla apriti, kā arī citām politikas jomām saistībā ar personu pārvietošanos šim nolīgumam līdzvērtīgā līmenī;
- sadarbības noteikumi citās jomās neatkarīgi no tā, vai tās ir noteiktas šajā nolīgumā, īpaši tieslietu un iekšlietu jomā.

Šajās konvencijās ietver noteikumus attiecīgu institucionālu mehānismu izveidei.

Šīs konvencijas noslēdz divu gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas. Albānijas gatavība slēgt šādas konvencijas ir priekšnosacījums turpmākai Albānijas un Eiropas Savienības attiecību attīstībai.

Albānija uzsāk līdzīgas sarunas ar citām reģiona valstīm, kad tās ir parakstījušas Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu.

14. PANTS

Sadarbība ar citām valstīm, kuras ir iesaistītas Stabilizācijas un asociācijas procesā

Albānija veic reģionālo sadarbību ar citām valstīm, kuras ir iesaistītas Stabilizācijas un asociācijas procesā dažās vai visās sadarbības jomās, kas noteiktas šajā nolīgumā, īpaši tajās jomās, kuras skar kopīgas intereses. Šāda sadarbība atbilst šā nolīguma principiem un mērķiem.

15. PANTS

Sadarbība ar Eiropas Savienības kandidātvalstīm

1. Albānija var veicināt sadarbību un slēgt konvencijas par reģionālo sadarbību ar Eiropas Savienības kandidātvalstīm visās sadarbības jomās, uz kurām attiecas šis nolīgums. Šādu konvenciju mērķis ir pakāpeniski pielāgot divpusējās attiecības starp Albāniju un šīm valstīm attiecīgajām Kopienas un tās dalībvalstu attiecībām ar šīm valstīm.

2. Albānija uzsāk sarunas ar Turciju, lai uz abpusēja izdevīguma principiem noslēgtu nolīgumu par brīvās tirdzniecības zonas izveidi starp abām valstīm saskaņā ar VVTT XXIV pantu, kā arī liberalizētu uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanu starp tām tādā līmenī, kas ir līdzvērtīgs šim nolīgumam saskaņā ar VVPT V pantu.

Šīs sarunas jāuzsāk iespējami drīz, lai šādu nolīgumu noslēgtu līdz 16. panta 1. punktā minētā pārejas perioda beigām.

IV SADAĻA

PREČU BRĪVA APRĪTE

16. PANTS

1. Kopiena un Albānija laikposmā, kas nepārsniedz desmit gadus no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas, pakāpeniski izveido brīvās tirdzniecības zonu saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem un atbilstīgi 1994. gada VVTT un PTO noteikumiem. Tās vienlaikus ņem vērā šeit izstrādātās īpašās prasības.
2. Tirdzniecībā starp abām Pusēm preču klasifikācijai piemēro preču kombinēto nomenklatūru.
3. Attiecībā uz katru produktu pamatnodoklis, kam jāpiemēro šajā nolīgumā minētie secīgie samazinājumi, ir tas nodoklis, kuru faktiski piemēro *erga omnes* dienā pirms šā nolīguma parakstīšanas.
4. Samazinātos nodokļus, kas Albānijai jāpiemēro un ko aprēķina saskaņā ar šo nolīgumu, noapaļo līdz apaļiem skaitļiem, izmantojot parastos aritmētikas principus. Tādējādi visus skaitļus, kam aiz komata seko mazāk nekā 50 (ieskaitot), noapaļo uz leju uz tuvāko apaļo skaitli, bet visus skaitļus, kam aiz komata seko vairāk nekā 50, noapaļo uz augšu uz tuvāko apaļo skaitli.

5. Ja pēc šā nolīguma parakstīšanas *erga omnes* piemēro kādus tarifa samazinājumus, īpaši samazinājumus saistībā ar PTO sarunām par tarifiem, šie samazinātie nodokļi no samazinājuma piemērošanas dienas aizstāj 3. punktā minēto pamatnodokli.
6. Kopiena un Albānija paziņo viena otram to attiecīgos pamatnodokļus.

I NODAĻA

RŪPNIECĪBAS RAŽOJUMI

17. PANTS

1. Šās nodaļas noteikumi attiecas uz Kopienas vai Albānijas izcelsmes ražojumiem, kas uzskaitīti kombinētās nomenklatūras 25. līdz 97. nodaļā, izņemot ražojumus, kuri uzskaitīti Nolīguma par lauksaimniecību (1994. gada VVTT) I pielikuma § I, (ii).
2. Tirdzniecība starp Pusēm ar ražojumiem, ko aptver Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums, notiek saskaņā ar minētā Līguma noteikumiem.

18. PANTS

1. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tiek atcelti muitas nodokļi par Albānijas izcelsmes ražojumu ievešanu Kopienā.
2. Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā tiek atcelti kvantitatīvie ierobežojumi Albānijas izcelsmes ražojumu ievešanai Kopienā un pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību.

19. PANTS

1. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tiek atcelti muitas nodokļi par Kopienas izcelsmes preču ievešanu Albānijā, izņemot I pielikumā uzskaitītās preces.
2. Muitas nodokļus par I pielikumā uzskaitīto Kopienas izcelsmes preču ievešanu Albānijā pakāpeniski samazina saskaņā ar šādu grafiku:
  - nolīguma spēkā stāšanās dienā ievedmuitas nodokli samazina līdz 80% no pamatnodokļa,
  - pirmā gada pēc nolīguma stāšanās spēkā 1. janvārī ievedmuitas nodokli samazina līdz 60% no pamatnodokļa,

- otrā gada pēc nolīguma stāšanās spēkā 1. janvārī ievedmuitas nodokli samazina līdz 40% no pamatnodokļa,
  - trešā gada pēc nolīguma stāšanās spēkā 1. janvārī ievedmuitas nodokli samazina līdz 20% no pamatnodokļa,
  - ceturtdā gada pēc nolīguma stāšanās spēkā 1. janvārī ievedmuitas nodokli samazina līdz 10% no pamatnodokļa,
  - piektā gada pēc nolīguma stāšanās spēkā 1. janvārī atlikušos ievedmuitas nodokļus atceļ.
3. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tiek atcelti kvantitatīvie ierobežojumi Kopienas izcelsmes preču ievēšanai Albānijā un pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību.

20. PANTS

No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopiena un Albānija savstarpējā tirdzniecībā atceļ visus maksājumus, kam ir ievedmuitas nodokļiem līdzvērtīga iedarbība.

21. PANTS

1. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopiena un Albānija atceļ visus izvedmuitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību.
2. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopiena un Albānija savā starpā atceļ kvantitatīvos eksporta ierobežojumus un pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību.

22. PANTS

Albānija apliecina gatavību drīzāk, nekā paredzēts 19. pantā, samazināt savus muitas nodokļus tirdzniecībā ar Kopienu, ja to ļauj tās vispārējais ekonomikas stāvoklis un stāvoklis attiecīgajā tautsaimniecības nozarē.

Stabilizācijas un asociācijas padome analizē stāvokli saistībā ar šo jautājumu un izdara attiecīgus ieteikumus.

23. PANTS

Kārtība, ko piemēro dzelzs un tērauda ražojumiem kombinētās nomenklatūras 72. un 73. nodaļā, noteikta 1. protokolā.

II NODAĻA

LAUKSAIMNIECĪBA UN ZIVSAIMNIECĪBA

24. PANTS

Definīcija

1. Šīs nodaļas noteikumus piemēro tirdzniecībai ar lauksaimniecības un zivsaimniecības produktiem, kuru izcelsme ir Kopienā vai Albānijā.
2. „Lauksaimniecības un zivsaimniecības produkti” ir produkti, kas uzskaitīti kombinētās nomenklatūras 1. līdz 24. nodaļā, kā arī produkti, kas uzskaitīti Nolīguma par lauksaimniecību (1994. gada VVTT) I pielikuma § I, (ii).
3. Šajā definīcijā ietilpst zivis un zivsaimniecības produkti, ko aptver 3. nodaļas pozīcijas nr. 1604 un 1605 un apakšpozīcijas nr. 0511 91, 2301 20 00 un 1902 20 10.

25. PANTS

Šā nolīguma 2. protokolā ir izklāstīts tirdzniecības režīms attiecībā uz tajā uzskaitītajiem pārstrādātiem lauksaimniecības produktiem.

26. PANTS

1. Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā Kopiena atceļ visus kvantitatīvos ierobežojumus un pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību attiecībā uz Albānijas izcelsmes lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu importu.
2. Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā Albānija atceļ visus kvantitatīvos ierobežojumus un pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību attiecībā uz Kopienas izcelsmes lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu importu.

27. PANTS

Lauksaimniecības produkti

1. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopiena atceļ muitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību attiecībā uz Albānijas izcelsmes lauksaimniecības produktu importu, izņemot produktus kombinētās nomenklatūras pozīcijās nr. 0102, 0201, 0202, 1701, 1702 un 2204.

Attiecībā uz produktiem kombinētās nomenklatūras 7. un 8. nodaļā, attiecībā uz kuriem kopējā muitas tarifā paredzēts piemērot procentuālos muitas nodokļus un īpašu muitas nodokli, atcelšana attiecas tikai uz nodokļa procentuālo daļu.

2. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopiena piemēro beznodokļu piekļuvi, importējot Albānijas izcelsmes produktus, kas ietilpst kombinētās nomenklatūras pozīcijā nr. 1701 un 1702, ievērojot gada tarifa kvotu 1000 tonnas.
3. Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā Albānija
  - a) atceļ ievedmuitas nodokļus par dažiem Kopienas izcelsmes lauksaimniecības produktiem, kuri uzskaitīti IIa pielikumā;
  - b) pakāpeniski samazina ievedmuitas nodokļus par dažiem Kopienas izcelsmes lauksaimniecības produktiem, kuri uzskaitīti IIb pielikumā saskaņā ar minētajā pielikumā norādīto grafiku katram produktam;
  - c) atceļ ievedmuitas nodokļus par dažiem Kopienas izcelsmes lauksaimniecības produktiem, kuri uzskaitīti IIc pielikumā, norādīto tarifa kvotu robežās.
4. Šā nolīguma 3. protokolā ir izklāstīti noteikumi, kas attiecas uz tajā minētajiem vīna un spirta produktiem.

28. PANTS

Zivis un zivsaimniecības produkti

1. Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā Kopiena pilnībā atceļ visus muitas nodokļus attiecībā uz Albānijas izcelsmes zivīm un zivsaimniecības produktiem, izņemot tos, kas uzskaitīti III pielikumā. Šā nolīguma III pielikumā uzskaitītajiem produktiem piemēro tajā izklāstītos noteikumus.
2. No šā nolīguma stāšanās spēkā dienas Albānija nepiemēro nekādus muitas nodokļus un maksājumus ar muitas nodokļiem līdzvērtīgu iedarbību par Eiropas Kopienas izcelsmes zivīm un zivsaimniecības produktiem.

29. PANTS

Ņemot vērā Pušu savstarpējās tirdzniecības apjomu ar lauksaimniecības un zivsaimniecības produktiem, to īpašās problēmas, Kopienas kopējo politiku un Albānijas lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas noteikumus, lauksaimniecības un zivsaimniecības lomu Albānijas ekonomikā un daudzpusējo tirdzniecības sarunu rezultātus PTO, Kopiena un Albānija ne vēlāk kā pēc sešiem gadiem no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Stabilizācijas un asociācijas padomē pa atsevišķiem produktiem saskaņoti un uz abpusējības principa izskata iespējas piešķirt viena otrai turpmākas koncesijas, lai īstenotu lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu tirdzniecības lielāku liberalizāciju.

30. PANTS

Šās nodaļas noteikumi vienai vai otrai Pusei nekādā veidā netraucē vienpusēji piemērot labvēlīgākus pasākumus.

31. PANTS

Neskarot citus šā nolīguma noteikumus un jo īpaši 38. un 43. pantu, ņemot vērā lauksaimniecības un zivsaimniecības tirgu īpašās problēmas, ja kādas Puses izcelsmes produktu, uz kuriem attiecas koncesijas atbilstīgi 25., 27. un 28. pantam, ievēšana rada ievērojamus traucējumus otras Puses tirgos vai iekšējos regulatīvajos mehānismos, Puses nekavējoties apspriežas, lai rastu piemērotu risinājumu. Kamēr šāds risinājums nav rasts, attiecīgā Puse var veikt atbilstīgus pasākumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem.

III NODAĻA

KOPĪGI NOTEIKUMI

32. PANTS

Šās nodaļas noteikumi attiecas uz Pušu savstarpējo tirdzniecību ar visiem ražojumiem, ja vien šeit vai 1., 2., vai 3. protokolā nav paredzēts citādi.

33. PANTS

Jaunu pasākumu nepieņemšana

1. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tirdzniecībā starp Kopienu un Albāniju neievieš nekādus jaunus ievadmuitas vai izvedmuitas nodokļus, vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī nepalielina jau esošos šādus nodokļus vai maksājumus.
2. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tirdzniecībā starp Kopienu un Albāniju neievieš nekādus jaunus importa vai eksporta kvantitatīvos ierobežojumus, vai pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī nepadara stingrākus jau esošos šādus ierobežojumus vai pasākumus.
3. Neskarot koncesijas atbilstīgi 26. pantam, šā panta 1. un 2. punkta noteikumi nekādā veidā neierobežo Albāniju un Kopienu turpināt savu lauksaimniecības politiku, kā arī veikt jebkādus pasākumus saskaņā ar šo politiku, ciktāl netiek skarts ieviešanas režīms II un III pielikumā.

34. PANTS

Fiskālās diskriminācijas aizliegums

1. Puses atturas no jebkādiem pasākumiem vai iekšējām fiskālām darbībām, kas tieši vai netieši rada diskrimināciju starp vienas Puses ražojumiem un līdzīgiem otras Puses izcelsmes ražojumiem, vai atceļ šādus pasākumus un darbības, ja tādas pastāv.

2. Par ražojumiem, kurus eksportē uz kādu no Pusēm, nevar saņemt iekšējo netiešo nodokļu kompensāciju, kas pārsniedz uzlikto netiešo nodokļu apjomu.

35. PANTS

Noteikumus par ievadmuitas nodokļu atcelšanu piemēro arī attiecībā uz fiskālajiem muitas nodokļiem.

36. PANTS

Muitas savienības, brīvās tirdzniecības zonas, pārrobežu režīmi

1. Šis nolīgums neliedz saglabāt vai veidot muitas savienības, brīvās tirdzniecības zonas vai pierobežas tirdzniecības režīmus, ja vien tas neietekmē šajā nolīgumā paredzētos tirdzniecības režīmus.
2. Pārejas periodos, kas noteikti 19. pantā, šis nolīgums neskar to, kā tiek īstenoti īpašie preferenciālie režīmi attiecībā uz preču apriti, kas vai nu noteikti pierobežas tirdzniecības režīmos, kuri iepriekš noslēgti starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un Albāniju, vai izriet no III sadaļā minētajiem divpusējiem nolīgumiem, ko Albānija noslēgusi, lai veicinātu reģionālo tirdzniecību.

3. Par 1. un 2. punktā minētajiem nolīgumiem un, ja vajadzīgs, citiem svarīgiem jautājumiem saistībā ar to attiecīgo tirdzniecības politiku ar trešām valstīm Puses apspriežas Stabilizācijas un asociācijas padomē. Īpaši tad, ja kāda treša valsts pievienojas Kopienai, šādas apspriedes notiek, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā šajā nolīgumā minētās Kopienas un Albānijas abpusējās intereses.

37. PANTS

Dempings un subsīdijas

1. Nekas šajā nolīgumā nekavē Puses veikt tirdzniecības aizsardzības pasākumus saskaņā ar šā panta 2. punktu un 38. pantu.
2. Ja kāda Puse atklāj, ka tirdzniecībā ar otru Pusi norisinās dempings un/vai kompensējama subsidēšana, pirmā minētā Puse var veikt atbilstīgus pasākumus pret šādu praksi saskaņā ar PTO nolīgumu par 1994. gada VVTT VI panta īstenošanu un PTO nolīgumu par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem, kā arī tās attiecīgiem iekšējiem tiesību aktiem.

38. PANTS

Vispārējā drošības klauzula

1. Starp Pusēm piemēro 1994. gada VVTT XIX panta noteikumus un PTO nolīgumu par aizsargpasākumiem.
2. Ja kādas Puses ražojumu iaved otras Puses teritorijā tādos palielinātos daudzumos vai tādos apstākļos, kas rada vai draud radīt
  - nopietnus zaudējumus līdzīgu vai tieši konkurējošu produktu iekšzemes ražošanai importētājas Puses teritorijā; vai
  - nopietnus traucējumus kādā ekonomikas nozarē vai grūtības, kas var izraisīt nopietnu ekonomiskās situācijas pasliktināšanos kādā importētājas Puses reģionā,importētāja Puse var veikt attiecīgus pasākumus saskaņā ar nosacījumiem un procedūrām, kas izklāstītas šajā pantā.

3. Divpusēji aizsardzības pasākumi, kas vērsti pret otras Puses importu, nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai novērstu radušās grūtības, un tie parasti ir attiecīgajam ražojumam šajā nolīgumā paredzētās piemērojamās nodokļa likmes turpmāka samazinājuma apturēšana vai nodokļa likmes palielināšana šim ražojumam līdz maksimālajai robežai, kura atbilst tam pašam ražojumam piemērojamajai vislielākās labvēlības likmei. Šādos pasākumos ietver skaidri noteiktus elementus šo pasākumu izbeigšanai visvēlākais noteiktā perioda beigās, un tos neveic ilgāk kā vienu gadu. Ārkārtējos apstākļos pasākumus var veikt ne ilgāk kā trīs gadus. Nekādus divpusējus aizsardzības pasākumus nepiemēro tādu ražojumu ievešanai, kuri iepriekš jau bijuši pakļauti šādiem pasākumiem, vismaz trīs gadus kopš šo pasākumu piemērošanas izbeigšanas.
4. Šajā pantā minētajos gadījumos pirms tajā norādīto pasākumu uzsākšanas vai gadījumos, kad piemēro 5. punkta b) apakšpunktu, attiecīgi, Kopiena vai Albānija iespējami drīz iesniedz Stabilizācijas un asociācijas padomei visu vajadzīgo informāciju, lai meklētu abām Pusēm pieņemamu risinājumu.
5. Īstenojot iepriekšējos punktus, piemēro šādus noteikumus:
  - a) grūtības, kas rodas šajā pantā minētas situācijas dēļ, jānodod izskatīšanai Stabilizācijas un asociācijas padomei, kura var pieņemt lēmumus to novēršanai.

Ja 30 dienu laikā no lietas nodošanas Stabilizācijas un asociācijas padomei tā vai eksportētāja Puse nav pieņēmusi lēmumu grūtību novēršanai vai nav atrasts cits apmierinošs risinājums, importētāja Puse saskaņā ar šo pantu var veikt atbilstīgus pasākumus, lai novērstu problēmu. Izvēloties aizsardzības pasākumus, priekšroka jādod tādiem, kas vismazāk traucē šā nolīguma darbību. Aizsardzības pasākumos, ko piemēro saskaņā ar VVTT XIX pantu un PTO nolīgumu par aizsargpasākumiem, saglabā saskaņā ar šo nolīgumu piešķirto preferences līmeni/robežu;

- b) ja ārkārtas vai kritiski apstākļi, kas liek tūlītēji rīkoties, neļauj veikt, attiecīgi, iepriekšēju informēšanu vai izskatīšanu, skartā Puse šajā pantā minētajās situācijās var nekavējoties piemērot drošības pasākumus, lai situāciju labotu, un tā tūlīt par to informē otru Pusi.

Par aizsardzības pasākumiem tūlīt ziņo Stabilizācijas un asociācijas padomei, un par tiem šajā padomē regulāri apspriežas, jo īpaši, lai izstrādātu grafiku to atcelšanai, tiklīdz apstākļi to ļauj.

- 6. Ja Kopiena vai Albānija pakļauj administratīvām procedūrām, kā mērķis ir ātri sniegt informāciju par tirdzniecības plūsmu tendencēm, tādu produktu ieviešanu, kuri varētu izraisīt šajā pantā minētās grūtības, tā par to informē otru Pusi.

39. PANTS

Klauzula par deficītu

1. Ja šās sadaļas noteikumu ievērošanas rezultātā
  - a) rodas izvedošās Puses pārtikas produktu vai citu tai svarīgu ražojumu kritisks deficīts vai tā draudi; vai
  - b) notiek kāda ražojuma, attiecībā uz ko izvedošā Puse saglabā kvantitatīvus eksporta ierobežojumus, izvedmuitas nodokļus vai pasākumus, vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, atpakaļizvešana uz kādu trešu valsti un ja minētās situācijas izvedošajai Pusei rada vai varētu radīt ievērojamas grūtības,

šī Puse var veikt attiecīgus pasākumus saskaņā ar nosacījumiem un procedūrām, kas izklāstītas šajā pantā.
2. Izvēloties veicamos pasākumus, priekšroku dod tādiem, kas vismazāk traucē šā nolīguma darbību. Šos pasākumus piemēro tā, ka tie neizraisa tīšu vai nepamatotu diskrimināciju vienādos apstākļos vai slēptus tirdzniecības ierobežojumus, un tos atceļ, kad apstākļi vairs nepamato to saglabāšanu.

3. Pirms 1. punktā norādīto pasākumu veikšanas vai iespējami drīz, ja piemēro 4. punktu, attiecīgi, Kopiena vai Albānija iesniedz Stabilizācijas un asociācijas padomei visu vajadzīgo informāciju, lai meklētu abām Pusēm pieņemamu risinājumu. Puses Stabilizācijas un asociācijas padomē var vienoties par līdzekļiem šo grūtību pārvarēšanai. Ja trīsdesmit dienu laikā no lietas nodošanas Stabilizācijas un asociācijas padomei nav panākta nekāda vienošanās, izvedošā Puse attiecībā uz konkrētā ražojuma izvešanu var veikt pasākumus atbilstīgi šim pantam.
4. Ja ārkārtas vai kritiski apstākļi, kas liek tūlītēji rīkoties, neļauj veikt, attiecīgi, iepriekšēju informēšanu vai izskatīšanu, Kopiena vai Albānija (skatā Puse) var nekavējoties piemērot drošības pasākumus, lai situāciju labotu, un tā tūlīt par to informē otru Pusi.
5. Par pasākumiem, ko piemēro saskaņā ar šo pantu, tūlīt ziņo Stabilizācijas un asociācijas padomei, un par tiem šajā padomē periodiski apspriežas, jo īpaši, lai izstrādātu grafiku to atcelšanai, tiklīdz apstākļi to ļauj.

40. PANTS

Valsts monopoli

Albānija pakāpeniski pielāgo savus komerciālā rakstura valsts monopoli, lai nodrošinātu to, ka ceturtā gada beigās pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas starp dalībvalstu un Albānijas valstspiederīgajiem nepastāv nekāda diskriminācija attiecībā uz apstākļiem, kādos preces iepērk un pārdod. Par pasākumiem, ko veic šā mērķa sasniegšanai, informē Stabilizācijas un asociācijas padomi.

41. PANTS

Ja vien šajā nolīgumā nav paredzēts citādi, 4. protokolā ir izstrādāti izcelsmes noteikumi šā nolīguma noteikumu piemērošanas nolūkos.

42. PANTS

Atļautie ierobežojumi

Šis nolīgums neliedz piemērot importa, eksporta vai preču tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas balstās uz sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, uz cilvēku un dzīvnieku veselības un dzīvības aizsardzības vai augu aizsardzības, nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas kultūras vērtību aizsardzības, vai intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem, vai noteikumiem par zeltu un sudrabu. Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst izmantot par patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļiem Pušu tirdzniecībā.

43. PANTS

1. Puses vienojas, ka administratīvā sadarbība ir būtiski svarīga šajā sadaļā noteiktā preferenciālā režīma īstenošanai un kontrolei, un uzsver savu apņemšanos cīnīties pret pārkāpumiem un krāpšanu muitas un ar to saistītos jautājumos.
2. Ja kāda Puse uz objektīvas informācijas pamata konstatē nespēju nodrošināt administratīvo sadarbību un/vai atklāj pārkāpumus vai krāpšanu atbilstīgi šim pantam, attiecīgā Puse saskaņā ar šo pantu var pagaidu kārtā apturēt konkrētā preferenciālā režīma piemērošanu attiecīgajam ražojumam vai ražojumiem.

3. Šā panta nolūkos nespēja nodrošināt administratīvo sadarbību cita starpā nozīmē
- a) atkārtotu nespēju izpildīt pienākumu pārbaudīt attiecīgā ražojuma vai ražojumu izcelsmes statusu;
  - b) atkārtotu atteikšanos veikt izcelsmes apliecinājuma pārbaudi un/vai paziņot tās rezultātus, vai nepamatotu kavēšanos ar šo darbību,
  - c) atkārtotu atteikšanos vai nepamatotu kavēšanos, iegūstot atļauju veikt administratīvas sadarbības uzdevumus, lai pārbaudītu dokumentu autentiskumu vai informācijas pareizību saistībā ar konkrētā preferenciālā režīma piešķiršanu.

Šā panta nolūkos pārkāpums vai krāpšana var tikt konstatēta arī tad, ja bez izskaidrojoša iemesla saistībā ar objektīvu informāciju par pārkāpumiem vai krāpšanu strauji palielinās preču imports, pārsniedzot otras Puses parasto ražošanas līmeni un eksporta jaudu.

4. Uz pagaidu apturēšanu attiecas šādi noteikumi:

- a) Puse, kas uz objektīvas informācijas pamata konstatē nespēju nodrošināt administratīvo sadarbību un/vai atklāj pārkāpumus vai krāpšanu, par to tūlīt paziņo Stabilizācijas un asociācijas komitejai, sniedzot arī objektīvu informāciju, un, pamatojoties uz visu attiecīgo informāciju un objektīviem secinājumiem, uzsāk apspriešanos minētajā komitejā, lai rastu abām Pusēm pieņemamu risinājumu.
- b) Ja Puses ir uzsākušas apspriešanos Stabilizācijas un asociācijas komitejā un trīs mēnešu laikā pēc minētās paziņošanas nav spējušas vienoties par pieņemamu risinājumu, skartā Puse var pagaidu kārtā apturēt attiecīgajam ražojumam vai ražojumiem piemērojamo konkrēto preferenciālo režīmu. Par pagaidu apturēšanu tūlīt paziņo Stabilizācijas un asociācijas komitejai.
- c) Šajā pantā paredzētā pagaidu apturēšana nepārsniedz to, kas nepieciešams skartās Puses finansiālo interešu aizsardzībai. Tā nepārsniedz sešu mēnešu periodu, kuru var pagarināt. Par pagaidu apturēšanu tūlīt pēc tās pieņemšanas paziņo Stabilizācijas un asociācijas komitejai. Par to periodiski apspriežas Stabilizācijas un asociācijas komitejā, jo īpaši, lai to atceltu, tiklīdz vairs nepastāv to pamatojošie apstākļi.

5. Vienlaikus ar paziņošanu Stabilizācijas un asociācijas komitejai atbilstīgi 4. punkta a) apakšpunktam skartā Puse publicē arī paziņojumu importētājiem *Oficiālajā Vēstnesī*. Šajā paziņojumā attiecībā uz konkrēto ražojumu jānorāda, ka uz objektīvas informācijas pamata ir atklāta nespēja nodrošināt administratīvo sadarbību un/vai atklāti pārkāpumi vai krāpšana.

44. PANTS

Ja kompetentās iestādes pielaiž būtiskas administratīvas kļūdas eksporta preferenciālās sistēmas pareizā vadībā, jo īpaši, piemērojot 4. protokolu par jēdziena „noteiktas izcelsmes produkti” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm, un ja šīs kļūdas rezultātā iestājas sekas muitas nodokļu veidā, tā Puse, uz kuru šīs sekas attiecas, var lūgt Stabilizācijas un asociācijas padomei izskatīt iespēju pieņemt visus vajadzīgos pasākumus problēmas atrisināšanai.

45. PANTS

Šā nolīguma piemērošana neskar Kopienas tiesību aktu piemērošanu Kanāriju salām.

V SADAĻA

DARBA ŅĒMĒJU PĀRVIETOŠANĀS, UZŅĒMĒJDARBĪBA, PAKALPOJUMU SNIEGŠANA, KĀRTĒJIE MAKSĀJUMI UN KAPITĀLA APRĪTE

I NODAĻA

DARBA ŅĒMĒJU PĀRVIETOŠANĀS

46. PANTS

1. Ievērojot katrā dalībvalstī piemērojamos nosacījumus un kārtību,
  - attieksmē pret darba ņēmējiem, kas ir Albānijas valstspiederīgie un kas tiek likumīgi nodarbināti kādas dalībvalsts teritorijā, nepastāv nekāda diskriminācija dēļ valstspiederības attiecībā uz darba apstākļiem, atalgojumu vai atlaišanu, salīdzinot ar pašu valstspiederīgajiem;
  - kādā dalībvalstī likumīgi nodarbināta darba ņēmēja laulātajam un bērniem, kuri tur likumīgi dzīvo, attiecīgā darba ņēmēja atļautajā nodarbinātības posmā ir piekļuve šīs dalībvalsts darba tirgum; izņēmums ir sezonas darba ņēmēji un darba ņēmēji, kam piemēro divpusējos nolīgumus 47. panta nozīmē, ja vien šajos nolīgumos nav paredzēts citādi.

2. Albānija, ievērojot valstī piemērojamās nosacījumus un kārtību, nodrošina 1. punktā minēto attieksmi pret darba ņēmējiem, kuri ir kādas dalībvalsts valstspiederīgie un tiek likumīgi nodarbināti Albānijā, kā arī to laulātajiem un bērniem, kas likumīgi dzīvo Albānijā.

47. PANTS

1. Ņemot vērā stāvokli dalībvalstu darba tirgū, ievērojot to tiesību aktus un darba ņēmēju mobilitātes jomā tajās spēkā esošos noteikumus,
  - jāsaglabā un, ja iespējams, jāuzlabo mehānismi Albānijas darba ņēmēju esošās nodarbinātības iespējas, ko dalībvalstis nodrošinājušas saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem;
  - pārējās dalībvalstis izskata iespēju slēgt līdzīgus nolīgumus.
2. Stabilizācijas un asociācijas padome izskata iespēju noteikt citus uzlabojumus, tostarp profesionālo mācību iespējas, saskaņā ar dalībvalstīs spēkā esošajiem noteikumiem un procedūrām un ņemot vērā stāvokli dalībvalstu un Kopienas darba tirgos.

48. PANTS

1. Tiek izstrādāti noteikumi Albānijas valstspiederīgo darba ņēmēju, kas tiek likumīgi nodarbināti kādas dalībvalsts teritorijā, un to ģimenes locekļu, kuri likumīgi uzturas šajā valstī, sociālās drošības sistēmu koordinēšanai. Šim nolūkam ar Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmumu, kas nedrīkst ietekmēt nekādas tiesības vai pienākumus, kuri noteikti divpusējos nolīgumos, ja tie paredz labvēlīgāku attieksmi, tiek ieviesti šādi noteikumi:
  - šādu darba ņēmēju visi apdrošināšanas, nodarbinātības un uzturēšanās posmi dažādās dalībvalstīs tiek saskaitīti kopā pensiju un vecuma, invaliditātes un apgādnieka zaudējuma pabalstu nolūkos, kā arī šādu darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu medicīniskās aprūpes nolūkos;
  - visa veida pensijas vai pabalsti attiecībā uz pensionēšanos, apgādnieka zaudējumu, nelaimes gadījumu darbā, arodslimībām un saistītu invaliditāti, izņemot pabalstus, kas nav atkarīgi no iemaksām, ir brīvi pārvedami pēc likmes, ko saskaņā ar likumu piemēro debitora dalībvalstī vai dalībvalstīs;
  - attiecīgie darba ņēmēji saņem ģimenes pabalstus iepriekš minētajiem ģimenes locekļiem.
2. Albānija nodrošina dalībvalstu valstspiederīgajiem darba ņēmējiem, kas tiek likumīgi nodarbināti kādas dalībvalsts teritorijā, un to ģimenes locekļiem, kuri likumīgi uzturas šajā valstī, līdzīgu attieksmi tai, kāda norādīta 1. punkta otrajā un trešajā ievilkumā.

II NODAĻA

TIESĪBAS VEIKT UZŅĒMĒJDARBĪBU

49. PANTS

Šajā nolīgumā

- a) „Kopienas uzņēmums” vai, attiecīgi, „Albānijas uzņēmums” ir uzņēmums, kas izveidots atbilstoši kādas dalībvalsts vai, attiecīgi, Albānijas tiesību aktiem un kura juridiskā adrese, galvenā pārvalde vai galvenā komercdarbības vieta atrodas Kopienas vai, attiecīgi, Albānijas teritorijā.

Tomēr, ja šim uzņēmumam, kas izveidots atbilstoši kādas dalībvalsts vai, attiecīgi, Albānijas tiesību aktiem, Kopienas vai, attiecīgi, Albānijas teritorijā ir tikai tā juridiskā adrese, to par Kopienas vai, attiecīgi, Albānijas uzņēmumu uzskata tādā gadījumā, ja tā darbība ir faktiski un ilgstoši saistīta ar kādas dalībvalsts vai, attiecīgi, Albānijas ekonomiku;

- b) uzņēmuma „meitasuzņēmums” ir tāds uzņēmums, kura darbību faktiski kontrolē pirmais minētais uzņēmums;

- c) uzņēmuma „filiāle” ir šķietami patstāvīga uzņēmējdarbības vieta bez juridiskas personas statusa, piemēram, mātesuzņēmuma atzars, kam ir sava pārvalde un materiālais nodrošinājums, kas nepieciešams, lai kārtotu darījumus ar trešām pusēm tā, ka, lai gan trešās puses apzinās, ka vajadzības gadījumā ir iespējams nodrošināt juridisku saikni ar mātesuzņēmumu, kura galvenais birojs adrese ir ārvalstīs, tām tomēr nav jāvēršas tieši mātesuzņēmumā, bet visus darījumus iespējams veikt atzara komercdarbības vietā;
- d) „uzņēmējdarbība” ir
- i) attiecībā uz valstspiederīgajiem – tiesības veikt saimniecisku darbību kā pašnodarbinātām personām un izveidot uzņēmumus, kurus tās faktiski kontrolē. Valstspiederīgo pašnodarbinātā un uzņēmuma vadītāja statuss tiem nedod tiesības meklēt vai saņemt darbu darba tirgū, ne arī tiesības piekļūt citas Puses darba tirgum. Šīs nodaļas noteikumi neattiecas uz tiem, kas nav tikai un vienīgi pašnodarbināti;
  - ii) attiecībā uz Kopienas vai Albānijas uzņēmumiem – tiesības veikt saimniecisku darbību, izveidojot meitasuzņēmumus un filiāles Albānijā vai, attiecīgi, Kopienā;
- e) „darbība” ir saimnieciskās darbības veikšana;
- f) „saimnieciska darbība” principā ietver rūpnieciska, tirdznieciska un profesionāla rakstura darbības un amatnieku darbības;

- g) „Kopienas valstspiederīgais” un „Albānijas valstspiederīgais” ir fiziska persona, kas ir kādas dalībvalsts vai, attiecīgi, Albānijas valstspiederīgais;
- h) saistībā ar starptautisko jūras transportu, ietverot vairākveidu pārvadājumus, starp kuriem ir arī pārvadājums pa jūru, uz dalībvalstu vai Albānijas valstspiederīgajiem, kas reģistrēti ārpus Kopienas vai, attiecīgi, Albānijas, un kuģošanas sabiedrības, kuras reģistrētas ārpus Kopienas vai Albānijas un kuras kontrolē kādas dalībvalsts vai, attiecīgi, Albānijas valstspiederīgie, attiecas šās nodaļas un III nodaļas noteikumu priekšrocības, ja to kuģi ir reģistrēti konkrētajā dalībvalstī vai, attiecīgi, Albānijā saskaņā ar konkrētās valsts tiesību aktiem;
- i) „finanšu pakalpojumi” ir IV pielikumā aprakstītās darbības. Stabilizācijas un asociācijas padome var paplašināt vai grozīt šā pielikuma darbības jomu.

50. PANTS

1. Albānija sekmē Kopienas uzņēmumu un valstspiederīgo darbības uzsākšanu tās teritorijā. Šim nolūkam no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas tā nodrošina
  - i) attiecībā uz Kopienas uzņēmumu reģistrāciju – ne mazāk labvēlīgu attieksmi kā pret savas valsts uzņēmumiem vai kādas trešas valsts uzņēmumiem, piemērojot vislabāko, un

- ii) tās teritorijā reģistrētu Kopienas uzņēmumu meitasuzņēmumu un filiāļu darbībai Albānijā – ne mazāk labvēlīgu attieksmi kā pret savas valsts uzņēmumiem un filiālēm vai kādas trešas valsts uzņēmuma meitasuzņēmumiem un filiālēm, piemērojot vislabāko.
2. Puses nepieņem nekādus jaunus diskriminējošus noteikumus vai pasākumus attiecībā uz Kopienas vai Albānijas uzņēmumu reģistrāciju to teritorijā vai saistībā ar to darbību pēc reģistrācijas, salīdzinot ar pašu uzņēmumiem.
3. Kopiena un tās dalībvalstis no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas nodrošina
  - i) attiecībā uz Albānijas uzņēmumu reģistrāciju – ne mazāk labvēlīgu attieksmi kā dalībvalstu attieksmi pret saviem uzņēmumiem vai kādas trešas valsts uzņēmumiem, piemērojot vislabāko, un
  - ii) tās teritorijā reģistrētu Albānijas uzņēmumu meitasuzņēmumu un filiāļu darbībai – ne mazāk labvēlīgu attieksmi kā dalībvalstu attieksmi pret saviem uzņēmumiem un filiālēm vai kādas trešas valsts uzņēmuma to teritorijā reģistrētiem meitasuzņēmumiem un filiālēm, piemērojot vislabāko.
4. Piecus gadus pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Stabilizācijas un asociācijas padome nosaka kārtību, kādā minētos noteikumus attiecina arī uz abu nolīguma Pušu valstspiederīgo tiesībām veikt uzņēmējdarbību, lai tie varētu veikt saimniecisku darbību kā pašnodarbinātas personas.

5. Neskarot šā panta noteikumus,
- a) Kopienas uzņēmumu meitasuzņēmumiem un filiālēm no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas ir tiesības Albānijā izmantot un īrēt nekustamo īpašumu;
  - b) Kopienas uzņēmumu meitasuzņēmumiem un filiālēm ir tiesības arī iegūt un izmantot īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu, tāpat kā Albānijas uzņēmumiem, un attiecībā uz sabiedrisko īpašumu/kopējas intereses īpašumu – tādas pašas tiesības, kādas ir Albānijas uzņēmumiem, ja šīs tiesības ir nepieciešamas, lai veiktu saimniecisko darbību, kuras veikšanai tās reģistrētas, izņemot dabas resursus, lauksaimniecības zemi, mežus un mežu zemi. Septiņus gadus pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Stabilizācijas un asociācijas padome izstrādā kārtību, kādā tiesības atbilstīgi šim punktam attiecinā arī uz šīm izslēgtajām nozarēm.

51. PANTS

1. Izņemot IV pielikumā noteiktos finanšu pakalpojumus, katra Puse, ievērojot 50. panta noteikumus, var regulēt uzņēmumu un valstspiederīgo reģistrāciju un darbību tās teritorijā, ciktāl šie noteikumi nav diskriminējoši pret otras Puses uzņēmumiem un valstspiederīgajiem salīdzinājumā ar pašu uzņēmumiem un valstspiederīgajiem.

2. Attiecībā uz finanšu pakalpojumiem, neskarot citus šā nolīguma noteikumus, Pusēm nedrīkst liegt veikt pasākumus piesardzības apsvērumu dēļ, tostarp pasākumus ieguldītāju, noguldītāju, apdrošinājuma ņēmēju un personu, pret kurām finanšu pakalpojumu sniedzējam ir fiduciārs pienākums, aizsardzībai, vai pasākumus, lai nodrošinātu finanšu sistēmas integritāti un stabilitāti. Šādus pasākumus Puses nevar izmantot kā veidu, lai izvairītos no saviem pienākumiem atbilstīgi nolīgumam.

3. Nevienu šā nolīguma noteikumu neinterpretē tā, ka Pusei būtu pienākums izpaust ziņas, kas attiecas uz klientu darījumiem un rēķiniem, vai jebkādu konfidenciālu vai īpašuma informāciju, kas ir publisku iestāžu rīcībā.

52. PANTS

1. Neskarot daudzpusējo nolīgumu par Eiropas kopējās aviācijas telpas (*ECAA*) izveidi, šīs nodaļas noteikumi neattiecas uz aviopārvadājumu pakalpojumiem, pārvadājumu pakalpojumiem pa iekšējiem ūdensceļiem un jūras kabotāžas pakalpojumiem.

2. Stabilizācijas un asociācijas padome var izdarīt ieteikumus attiecībā uz uzņēmējdarbības sākšanas un turpināšanas uzlabošanu 1. punkta aptvertajās jomās.

53. PANTS

1. Šā nolīguma 50. un 51. panta noteikumi neliedz jebkurai Pusei piemērot īpašus noteikumus attiecībā uz otras Puses tādu uzņēmumu, kas nav juridiski izveidoti pirmās Puses teritorijā, filiāļu izveidi un darbību to teritorijā, pamatojoties uz juridiskām vai tehniskām atšķirībām starp šīm filiālēm un tādu uzņēmumu filiālēm, kas ir juridiski izveidoti tās teritorijā, vai – attiecībā uz finanšu pakalpojumiem – piesardzības apsvērumu dēļ.
2. Atšķirīga attieksme nepārsniedz to, kas ir obligāti nepieciešams sakarā ar šādām juridiskām vai tehniskām atšķirībām, vai – attiecībā uz finanšu pakalpojumiem – piesardzības apsvērumu dēļ.

54. PANTS

Lai Kopienas valstspiederīgie un Albānijas valstspiederīgie varētu vieglāk sākt un veikt regulētu profesionālu darbību Albānijā un, attiecīgi, Kopienā, Stabilizācijas un asociācijas padome izskata, kādi pasākumi jāveic kvalifikāciju savstarpējai atzīšanai. Tā var veikt visus šim nolūkam vajadzīgos pasākumus.

55. PANTS

1. Kopienas uzņēmumam vai Albānijas uzņēmumam, kas reģistrēts Albānijas vai, attiecīgi, Kopienas teritorijā, saskaņā ar reģistrācijas valstī spēkā esošajiem tiesību aktiem ir tiesības Albānijas vai, attiecīgi, Kopienas teritorijā pašam vai ar meitasuzņēmumu vai filiāļu starpniecību nodarbināt darbiniekus, kuri ir Kopienas dalībvalstu vai, attiecīgi, Albānijas valstspiederīgie, ja šie darbinieki ir pamata darbinieki atbilstīgi definīcijai 2. punktā un ja viņus nodarbina tikai šie uzņēmumi, meitasuzņēmumi vai filiāles. Šo darbinieku uzturēšanās un darba atļaujas aptver tikai minēto nodarbinātības periodu.

2. Minēto uzņēmumu, turpmāk tekstā – „organizāciju”, pamata darbinieki ir „darbinieki, kas pārcelti darbam citā uzņēmuma struktūrā” saskaņā ar definīciju c) apakšpunktā un ir piederīgi turpmāk uzskaitītajām kategorijām, ja organizācija ir juridiska persona un attiecīgās personas (izņemot akciju kontrolpaketes īpašniekus) vismaz vienu gadu tieši pirms šādas pārcelšanas ir tajā strādājušas vai bijušas tās līdzdalībnieki:
  - a) personas, kas organizācijā ieņem vadošus amatus un tieši vada uzņēmuma pārvaldi, un ko vispārīgi uzrauga vai vada uzņēmuma valde vai akcionāru padome, vai līdzvērtīga struktūra, tostarp
    - veic uzņēmuma struktūras vai apakšstruktūras vadību,
    - veic uzraudzību un kontroli pār citu pārraudzības, profesionālo vai vadošo darbinieku darbu,

- var personīgi pieņemt darbā un atlaist no darba vai ieteikt pieņemt darbā, atlaist no darba vai veikt citas ar personālu saistītas darbības;
- b) personas, kas strādā organizācijā un kam ir īpašas zināšanas, kuras ir būtiskas saistībā ar uzņēmuma darbību, pētījumu aparatūru, metodēm vai vadību. Šādu zināšanu novērtējumā var atspoguļot ne tikai zināšanas, kas ir specifiskas konkrētajam uzņēmumam, bet arī augstu kvalifikāciju saistībā ar darba vai aroda veidu, kam nepieciešamas specifiskas tehniskas zināšanas, ietverot piederību akreditētai profesijai;
- c) „darbinieks, kas pārcelts darbam citā uzņēmuma struktūrā” ir fiziska persona, kas strādā organizācijā vienas Puses teritorijā un saimnieciskās darbības veikšanai uz laiku tiek pārcelta darbam otras Puses teritorijā; attiecīgās organizācijas galvenajai uzņēmējdarbības vietai jābūt kādas Puses teritorijā, un darbiniekam jātiek pārceltam uz šās organizācijas uzņēmuma filiāli vai meitasuzņēmumu, kas faktiski veic saimniecisko darbību otras Puses teritorijā.

3. Albānijas un, attiecīgi, Kopienas valstspiederīgie var iebraukt un īslaicīgi uzturēties Kopienas vai, attiecīgi, Albānijas teritorijā, ja šie uzņēmumu pārstāvji ir personas, kas uzņēmumā ieņem vadošus amatus saskaņā ar definīciju 2. punkta a) apakšpunktā un atbild par Kopienas meitasuzņēmuma vai filiāles vai Albānijas meitasuzņēmuma vai filiāles izveidi kādā dalībvalstī vai, attiecīgi, Albānijā, un ja

- šie pārstāvji nav iesaistīti tiešā pārdošanā vai pakalpojumu sniegšanā un
- uzņēmuma galvenā uzņēmējdarbības vieta ir ārpus Kopienas vai, attiecīgi, Albānijas, un tai šajā dalībvalstī vai, attiecīgi, Albānijā nav citas pārstāvniecības, biroja, filiāles vai meitasuzņēmuma.

56. PANTS

Pirmajos piecos gados kopš šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānija kā pārejas pasākumus var ieviest pasākumus, ar ko tā atkāpjas no šīs nodaļas noteikumiem attiecībā uz Kopienas uzņēmumu un valstspiederīgo uzņēmējdarbības veikšanu konkrētās nozarēs,

- kuras tiek pārstrukturētas vai saskaras ar nopietnām grūtībām, īpaši tad, ja tās Albānijā rada nopietnas sociālas problēmas, vai
- kuras saskaras ar to, ka Albānijā konkrētajā nozarē vai rūpniecības sektorā tiek pilnībā likvidēta vai ievērojami samazināta Albānijas uzņēmumiem vai valstspiederīgajiem piederošā daļa no attiecīgā kopējā tirgus, vai
- kuras Albānijā ir jaunas ražošanas nozares.

Šādi pasākumi

- i) jāizbeidz vēlākais septiņus gadus pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas,
- ii) ir saprātīgi un vajadzīgi situācijas koriģēšanai, un
- iii) nediskriminē tādu Kopienas uzņēmumu vai valstspiederīgo darbību, kuri konkrētā pasākuma laikā jau bijuši reģistrēti Albānijā salīdzinājumā ar Albānijas uzņēmumu vai valstspiederīgo darbību.

Izstrādājot un piemērojot šādus pasākumus, Albānija, ja vien iespējams, nodrošina preferenciālu režīmu attiecībā pret Kopienas uzņēmumiem un valstspiederīgajiem, un tas nekādā gadījumā nedrīkst būt mazāk labvēlīgs kā pret kādas trešas valsts uzņēmumiem un valstspiederīgajiem. Pirms šādu pasākumu pieņemšanas Albānija apspriežas ar Stabilizācijas un asociācijas padomi un neievieš tos, kamēr nav pagājis viens mēnesis, kopš Stabilizācijas un asociācijas padomei paziņots ar konkrētajiem pasākumiem, kurus Albānija grasās ieviest, izņemot, ja nelabojama kaitējuma draudi liek veikt neatliekamus pasākumus – tad Albānija apspriežas ar Stabilizācijas un asociācijas padomi tūlīt pēc to pieņemšanas.

Beidzoties piektajam gadam pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, Albānija var ieviest vai saglabāt šādus pasākumus tikai ar Stabilizācijas un asociācijas padomes atļauju un ievērojot tās izstrādātus nosacījumus.

III NODAĻA

PAKALPOJUMU SNIEGŠANA

57. PANTS

1. Puses apņemas saskaņā ar turpmāk izstrādātajiem nosacījumiem veikt vajadzīgos pasākumus, lai pakāpeniski nodrošinātu pakalpojumu sniegšanas iespēju Kopienas vai Albānijas uzņēmumiem vai valstspiederīgajiem, kas reģistrēti kādā Pusē, kura nav tā Puse, kur atrodas tā persona, kam pakalpojumi paredzēti.

2. Vienlaikus ar 1. punktā minēto liberalizācijas procesu, Puses pieļauj īslaicīgu iebraukšanu un uzturēšanos fiziskām personām, kas sniedz pakalpojumu vai kas strādā pie pakalpojumu sniedzēja kā pamata darbinieki atbilstīgi definīcijai 55. panta 2. punktā, tostarp fiziskām personām, kuras pārstāv Kopienas vai Albānijas uzņēmumu vai valstspiederīgo un vēlas īslaicīgi iebraukt, lai veiktu sarunas par pakalpojumu pārdošanu vai slēgtu nolīgumus par pakalpojumu pārdošanu šā pakalpojumu sniedzēja vārdā, ja šie pārstāvji paši neveic tiešu pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem.
3. Piecus gadus pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Stabilizācijas un asociācijas padome pieņem vajadzīgos pasākumus, lai pakāpeniski īstenotu 1. punkta noteikumus. Tiek ņemts vērā Pušu sasniegtais tiesību aktu tuvināšanā.

58. PANTS

1. Puses neveic nekādus pasākumus vai darbības, kas lielākā mērā ierobežo Kopienas vai Albānijas valstspiederīgajiem vai uzņēmumiem, kuri reģistrēti kādā Pusē, kas nav tā Puse, kurā atrodas tā persona, kam pakalpojumi paredzēti, pakalpojumu sniegšanas apstākļus salīdzinājumā ar stāvokli dienā, kas ir pirms šā nolīguma spēkā stāšanās dienas.
2. Ja kāda Puse uzskata, ka pasākumi, ko otra Puse ieviesusi kopš šā nolīguma spēkā stāšanās dienas, rada apstākļus, kuri lielākā mērā ierobežo pakalpojumu sniegšanu nekā tas bijis šā nolīguma spēkā stāšanās dienā, pirmā minētā Puse var uzaicināt otru Pusi uzsākt apspriešanos.

59. PANTS

Transporta pakalpojumu sniegšanai starp Kopienu un Albāniju piemēro šādus noteikumus.

1. Attiecībā uz iekšzemes transportu 5. protokolā ir izstrādāti noteikumi, ko piemēro Pušu attiecībām, lai nodrošinātu, jo īpaši, neierobežotu autotransporta tranzīta plūsmu cauri Albānijai un visai Kopienai, nediskriminēšanas principa efektīvu piemērošanu un pakāpenisku Albānijas transporta tiesību aktu saskaņošanu ar attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem.
2. Attiecībā uz starptautisko jūras transportu Puses apņemas efektīvi piemērot principu par tirgus un satiksmes brīvu komerciālu pieejamību, kā arī ievērot starptautiskās un Eiropas saistības attiecībā uz drošības un vides standartiem.
Puses apliecina apņemšanos veidot brīvu konkurences vidi kā starptautiskā jūras transporta būtisku sastāvdaļu.
3. Piemērojot 2. punkta principus,
  - a) Puses neievieš kravas sadalīšanas klauzulas turpmākos divpusējos nolīgumos ar trešām valstīm;
  - b) Puses no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas atceļ visus vienpusējus pasākumus un administratīvus, tehniskus un citus šķēršļus, kas varētu ierobežot brīvu pakalpojumu sniegšanu starptautiskajā jūras transportā vai ieviest diskrimināciju tajā;

- c) katra Puse kuģiem, kurus izmanto otras Puses valstspiederīgie vai uzņēmumi, nodrošina ne mazāk labvēlīgu režīmu kā to, ko nodrošina saviem kuģiem attiecībā uz piekļuvi ostām, kuras atvērtas starptautiskajai tirdzniecībai, šo ostu infrastruktūras un ostu palīgpakalpojumu izmantošanai, kā arī attiecībā uz saistītajām maksām un nodevām, muitu, piestātņu sadalījumu un iekraušanas un izkraušanas iekārtām.
4. Lai nodrošinātu transporta starp Pušu teritorijām, kas pielāgots to tirdznieciskajām vajadzībām, koordinētu attīstību un pakāpenisku liberalizāciju, nosacījumus par abpusēju tirgus piekļuvi aviotransporta jomā izstrādā īpašos nolīgumos, par kuriem Puses vienojas sarunās.
5. Līdz 4. punktā minēto nolīgumu slēgšanai, Puses neveic nekādus pasākumus vai darbības, kas uzliek lielākus ierobežojumus vai ir diskriminējoši salīdzinājumā ar stāvokli pirms šā nolīguma stāšanās spēkā.
6. Albānija pielāgo savus tiesību aktus, tostarp administratīvos, tehniskos un citus noteikumus, Kopienas tiesību aktiem, kas ir spēkā gaisa, jūras un iekšzemes transporta jomā, ciktāl tas ļauj panākt liberalizāciju un savstarpēju piekļuvi Pušu tirgiem un atvieglo pasažieru un preču kustību.
7. Vienlaikus ar virzību uz šajā nodaļā nosprausto mērķu sasniegšanu Stabilizācijas un asociācijas padome izskata iespējas, kā radīt apstākļus, lai uzlabotu brīvību sniegt aviotransporta un iekšzemes transporta pakalpojumus.

IV NODAĻA

KĀRTĒJIE MAKSĀJUMI UN KAPITĀLA APRITE

60. PANTS

Saskaņā ar VIII pantu Starptautiskā valūtas fonda Statūtos Puses apņemas atļaut maksājumus un pārskaitījumus brīvi konvertējamā valūtā saistībā ar kārtējo maksājumu bilanci starp Kopienu un Albāniju.

61. PANTS

1. Attiecībā uz darījumiem maksājumu bilances kapitāla un finanšu kontā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Puses nodrošina brīvu apriti kapitālam saistībā ar tiešiem ieguldījumiem uzņēmumos, kas izveidoti saskaņā ar uzņēmējas valsts tiesību aktiem, un ieguldījumiem, kuri veikti saskaņā ar V sadaļas II nodaļas noteikumiem, kā arī šo ieguldījumu un to radītās peļņas pārvēršanu likvīdos līdzekļos vai repatriāciju.
2. Attiecībā uz darījumiem maksājumu bilances kapitāla un finanšu kontā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Puses nodrošina brīvu apriti kapitālam saistībā ar kredītiem tirdznieciskiem darījumiem vai pakalpojumu sniegšanai, kur piedalās kādas Puses iedzīvotājs, kā arī ar finanšu aizdevumiem un kredītiem, kuru maksājuma termiņš pārsniedz vienu gadu.

No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānija, pilnībā un lietderīgi izmantojot tās tiesisko regulējumu un procedūras, atļauj Eiropas Savienības dalībvalstu valstspiederīgajiem Albānijā iegādāties nekustamo īpašumu, izņemot ierobežojumus, kas noteikti Albānijas īpašo saistību grafikā atbilstīgi Vispārējai vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību (VVPT). Septiņu gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānija pakāpeniski pielāgo tās tiesību aktus attiecībā uz nekustamā īpašuma iegādi Albānijā, ko veic Eiropas Savienības dalībvalstu valstspiederīgie, lai nodrošinātu ne mazāk labvēlīgu attieksmi kā pret Albānijas valstspiederīgajiem. Piecus gadus pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Stabilizācijas un asociācijas padome izskata kārtību šo ierobežojumu pakāpeniskai likvidēšanai.

Sākot ar piekto gadu pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas, Puses nodrošina arī brīvu apriti kapitālam saistībā ar ieguldījumu portfeļiem un finanšu aizdevumiem un kredītiem, kuru maksājuma termiņš nepārsniedz vienu gadu.

3. Neskarot 1. punktu, Puses neievieš nekādus jaunus ierobežojumus kapitāla apritei un kārtējiem maksājumiem starp Kopienas un Albānijas iedzīvotājiem, un negroza esošos noteikumus, lai tie kļūtu lielākā mērā ierobežojoši.
4. Neskarot 60. panta un šā panta noteikumus, ja ārkārtas apstākļos kapitāla brīva aprite starp Kopienas un Albāniju izraisa vai draud izraisīt nopietnas grūtības valūtas maiņas kursa politikas vai monetārās politikas darbībai Kopienā vai Albānijā, Kopiena un, attiecīgi, Albānija var veikt aizsardzības pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti starp Kopienas un Albāniju uz laika posmu, kas nepārsniedz vienu gadu, ja šādi pasākumi ir noteikti vajadzīgi.

5. Nekas minētajos noteikumos neierobežo Pušu uzņēmēju tiesības izmantot labvēlīgākus noteikumus, kas, iespējams, paredzēti esošos divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, kuros iesaistītas šā nolīguma Puses.
6. Puses savstarpēji apspriežas, lai atvieglinātu kapitāla apriti starp Kopienu un Albāniju nolūkā veicināt šā nolīguma mērķu sasniegšanu.

62. PANTS

1. Pirmo trīs gadu laikā pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Puses veic pasākumus, kas ļauj panākt vajadzīgos apstākļus Kopienas noteikumu par kapitāla brīvu apriti turpmākai pakāpeniskai piemērošanai.
2. Trešā gada beigās pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Stabilizācijas un asociācijas padome nosaka kārtību, kādā pilnībā piemēro Kopienas noteikumus par kapitāla brīvu apriti.

V NODAĻA

VISPĀRĪGIENOTEIKUMI

63. PANTS

1. Šās sadaļas noteikumus piemēro ar ierobežojumiem, ko pamato ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem.
2. Tos nepiemēro darbībām, kas jebkuras Puses teritorijā, lai arī epizodiski, ir saistītas ar valsts varas īstenošanu.

64. PANTS

Šās sadaļas nolūkos nekas šajā nolīgumā neliedz Pusēm piemērot savus tiesību aktus un noteikumus par fizisku personu iebraukšanu un uzturēšanos, darbu, darba apstākļiem un fizisku personu reģistrāciju un pakalpojumu sniegšanu, ja tās tos nepiemēro tādā veidā, ka tiek atceltas vai pasliktinās priekšrocības, kas jebkurai no Pusēm ir paredzētas saskaņā ar kādu konkrētu šā nolīguma noteikumu. Šis noteikums neskar 63. panta piemērošanu.

65. PANTS

Šās sadaļas noteikumi attiecas arī uz uzņēmumiem, kuri kopīgi pieder tikai Albānijas uzņēmumiem vai valstspiederīgajiem un Kopienas uzņēmumiem vai valstspiederīgajiem un atrodas to kontrolē.

66. PANTS

1. Vislielākās labvēlības režīms, ko nodrošina saskaņā ar šās sadaļas noteikumiem, neattiecas uz nodokļu atvieglojumiem, ko Puses piešķir vai piešķirs nākotnē, pamatojoties uz nolīgumiem, kuru mērķis ir novērst nodokļu dubultu uzlikšanu, vai uz citiem ar nodokļiem saistītiem pasākumiem.
2. Nekas šajā sadaļā neliedz Pusēm pieņemt vai ieviest pasākumus, kuru mērķis ir novērst izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, atbilstīgi nodokļu noteikumiem nolīgumos, kuru mērķis ir izvairīties no nodokļu dubultas uzlikšanas vai citiem ar nodokļiem saistītiem pasākumiem, vai valsts nodokļu tiesību aktiem.
3. Nekas šajā sadaļā neliedz dalībvalstīm vai Albānijai, piemērojot to nodokļu tiesību aktu attiecīgos noteikumus, nodalīt atsevišķi tādus nodokļu maksātājus, kas neatrodas vienādā stāvoklī, īpaši attiecībā uz to dzīvesvietu.

67. PANTS

1. Saistībā ar maksājumu bilanci Puses cik iespējams cenšas izvairīties no ierobežojumu uzlikšanas, tostarp no ierobežojumiem attiecībā uz importu. Puse, kas šādus ierobežojumus ievieš, iespējami drīz iesniedz otrai Pusei to atcelšanas grafiku.
2. Ja vienai vai vairākām dalībvalstīm vai Albānijai ir nopietnas maksājumu bilances problēmas vai tās tūlīt draud rasties, Kopiena vai, attiecīgi, Albānija saskaņā ar PTO nolīguma noteikumiem pieņem ierobežojošus pasākumus, tostarp pasākumus attiecībā uz importu, kuru ilgums ir ierobežots un kuri nevar pārsniegt to, kas stingri vajadzīgs, lai risinātu maksājumu bilances problēmas. Kopiena vai, attiecīgi, Albānija par to tūlīt informē otru Pusi.
3. Ierobežojoši pasākumi neattiecas uz pārskaitījumiem saistībā ar ieguldījumiem un jo īpaši uz investētu vai reinvestētu summu un ienākumu no šīm summām repatriāciju.

68. PANTS

Šīs sadaļas noteikumus pakāpeniski pielāgo, īpaši ņemot vērā prasības Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību (VVPT) V pantā.

69. PANTS

Šā nolīguma noteikumi netraucē nevienai Pusei piemērot pasākumus, kas vajadzīgi, lai nepieļautu, ka šā nolīguma noteikumus izmanto, lai apietu tās pasākumus attiecībā uz trešas valsts piekļuvi tās tirgum.

VI SADAĻA

TIESĪBU AKTU TUVINĀŠANA, TIESĪBAIZSARDZĪBA UN KONKURENCES NOTEIKUMI

70. PANTS

1. Puses atzīst, cik svarīgi ir tuvināt esošos Albānijas tiesību aktus Kopienas tiesību aktiem un tos efektīvi īstenot. Albānija cenšas nodrošināt, lai tās pašreizējie un nākotnes tiesību akti tiktu pakāpeniski pielāgoti Kopienas *acquis*. Albānija nodrošina savu esošo un nākotnē pieņemto tiesību aktu pienācīgu īstenošanu un ieviešanu.
2. Tiesību aktu tuvināšana sākas šā nolīguma parakstīšanas dienā, un to līdz 6. pantā definētā pārejas perioda beigām pakāpeniski attiecina uz visiem Kopienas *acquis* elementiem, kas minēti šajā nolīgumā.

3. 6. pantā definētajā pirmajā posmā tiesību aktu tuvināšana attiecas uz iekšējā tirgus *acquis* pamatelementiem, kā arī uz citām svarīgām jomām, piemēram, konkurenci, intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesībām, publisko iepirkumu, standartiem un sertifikāciju, finanšu pakalpojumiem, sauszemes un jūras transportu, īpašu uzmanību pievēršot drošības un vides standartiem un sociālajiem aspektiem, uzņēmējdarbības tiesībām, grāmatvedībai, patērētāju aizsardzībai, datu aizsardzībai, drošībai un veselības aizsardzībai darbā un līdztiesīgām iespējām. Otrajā posmā Albānija pievēršas pārējām *acquis* daļām.

Tuvināšana notiek saskaņā ar programmu, kas jāpieņem, vienojoties Eiropas Kopienu Komisijai un Albānijai.

4. Albānija ar Eiropas Kopienu Komisijas piekrišanu arī nosaka kārtību, kādā tiek pārraudzīta veicamo tiesību aktu tuvināšanas un tiesību aktu ieviešanas pasākumu īstenošana.

71. PANTS

Konkurence un citi ekonomikas noteikumi

1. Ar pareizu nolīguma darbību nav savienojamas šādas parādības, ja tās var ietekmēt tirdzniecību starp Kopieniem un Albāniju:
  - i) visi tādi nolīgumi starp uzņēmumiem, tādi uzņēmumu apvienību lēmumi un tādas saskaņotas darbības starp uzņēmumiem, kuru mērķis ir novērst, ierobežot vai kropļot konkurenci;

- ii) tas, ka viens vai vairāki uzņēmumi ļaunprātīgi izmanto savu dominējošo stāvokli visā Kopienas vai Albānijas teritorijā vai ievērojamā tās daļā;
  - iii) jebkāds valsts atbalsts, kas kropļo vai draud kropļot konkurenci, radot labvēlīgākus apstākļus kādam uzņēmumam vai kādiem ražojumiem.
2. Darbības, kas ir pretrunā ar šo pantu, izvērtē, pamatojoties uz kritērijiem Kopienas konkurences noteikumu piemērošanā, īpaši Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81., 82., 86. un 87. pantu un Kopienas iestāžu pieņemtiem interpretācijas aktiem.
  3. Puses nodrošina, ka savā darbībā neatkarīgai valsts iestādei ir piešķirtas pilnvaras 1. punkta i) un ii) apakšpunkta pilnīgai piemērošanai attiecībā uz privātiem un valsts uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības.
  4. Albānija četru gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas izveido savā darbībā neatkarīgu iestādi, kurai ir piešķirtas pilnvaras 1. punkta iii) apakšpunkta pilnīgai piemērošanai. Šī iestāde ir pilnvarota arī atļaut valsts atbalsta shēmas un individuālā atbalsta subsīdijas saskaņā ar 2. punktu, kā arī pieprasīt atmaksāt nelikumīgi piešķirtu valsts atbalstu.
  5. Puses nodrošina pārredzamību valsts atbalsta jomā, cita starpā iesniedzot otram Pusei regulāru gada pārskatu vai līdzvērtīgu dokumentu, kurā ievērotas Kopienas apsekojuma par valsts atbalstu metodes un izklāsts. Pēc kādas Puses lūguma otra Puse sniedz informāciju par konkrētiem valsts atbalsta gadījumiem.

6. Albānija sastāda visaptverošu sarakstu ar valsts atbalsta shēmām, kuras ieviestas līdz 4. punktā minētās iestādes izveidošanai, un pielāgo šīs atbalsta shēmas 2. punktā minētajiem kritērijiem tādā laika posmā, kas nepārsniedz četrus gadus no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas.
7. Piemērojot 1. punkta iii) apakšpunktu, Puses atzīst, ka pirmo desmit gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānijas piešķirto valsts atbalstu izvērtē, ņemot vērā to, ka Albāniju uzskata par teritoriju, kas ir identiska tām teritorijām, kuras aprakstītas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā.

Piecu gadu laikā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānija iesniedz Eiropas Kopienai Komisijai datus par tās IKP uz vienu iedzīvotāju, saskaņojot tos *NUTS* II līmenī. Šā panta 4. punktā minētā iestāde un Eiropas Kopienai Komisija tad kopīgi izskata Albānijas reģionu atbilstību un ar to saistīto maksimālo atbalsta intensitāti, lai izstrādātu reģionālu atbalsta karti saskaņā ar attiecīgajām Kopienas pamatnostādņēm.

8. Attiecībā uz ražojumiem IV sadaļas II nodaļā,
  - šā panta 1. punkta iii) apakšpunktu nepiemēro,
  - darbības, kas ir pretrunā ar 1. punkta i) apakšpunktu, izvērtē saskaņā ar kritērijiem, kurus Kopiena izstrādājusi, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 36. un 37. pantu un konkrētiem Kopienas tiesību aktiem, kas uz šā pamata pieņemti.

9. Ja kāda Puse uzskata, ka konkrēta darbība nav savienojama ar 1. punkta noteikumiem, tā pēc apspriešanās Stabilizācijas un asociācijas padomē vai pēc trīsdesmit darba dienām pēc jautājuma nodošanas šādai apspriešanai var veikt pienācīgus pasākumus.

Nekas šajā pantā netraucē un neskar to, ka jebkura no Pusēm var veikt antidempinga vai kompensācijas pasākumus saskaņā ar attiecīgajiem pantiem 1994. gada VVTT un PTO nolīgumā par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem vai ar to saistītos valsts tiesību aktos.

72. PANTS

Valsts uzņēmumi

Trešā gada beigās pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānija piemēro valsts uzņēmumiem un tiem uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas un ekskluzīvas tiesības, Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā izklāstītos principus, īpaši atsaucoties uz tā 86. pantu.

Valsts uzņēmumu īpašās tiesības pārejas posmā neietver iespēju ieviest kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību attiecībā uz Kopienas importu Albānijā.

73. PANTS

Intelektuālais, rūpnieciskais un komerciālais īpašums

1. Atbilstīgi šā panta un V pielikuma noteikumiem Puses apliecina, cik svarīgi tām ir nodrošināt adekvātu un efektīvu intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesību aizsardzību un piemērošanu.
2. Albānija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ne vēlāk kā pēc četriem gadiem no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas garantētu tādu intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesību aizsardzības līmeni, kas ir līdzīgs Kopienas līmenim, ietverot efektīvus līdzekļus šo tiesību ieviešanai.
3. Albānija četros gados pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas apņemas pievienoties V pielikuma 1. punktā minētajām daudzpusējām konvencijām par intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesībām. Stabilizācijas un asociācijas padome var lemt noteikt par pienākumu Albānijai pievienoties konkrētām daudzpusējām konvencijām šajā jomā.
4. Ja intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma jomā rodas problēmas, kas skar tirdzniecības apstākļus, tās pēc kādas Puses lūguma nekavējoties iesniedz izskatīšanai Stabilizācijas un asociācijas padomē, lai panāktu abpusēji apmierinošus risinājumus.

74. PANTS

Valsts līgumi

1. Puses uzskata, ka būtu vēlams atvērt konkurencei valsts pasūtījuma līgumu piešķiršanu, pamatojoties uz nediskriminācijas un savstarpīguma principiem, īpaši PTO kontekstā.
2. No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānijas uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie ir dibināti Kopienā, nodrošina piekļuvi līgumtiesību piešķiršanas procedūrām Kopienā atbilstīgi Kopienas iepirkuma noteikumiem tādā režīmā, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā pret Kopienas uzņēmumiem.

Minētos noteikumus piemēro arī līgumiem sabiedrisko pakalpojumu jomā, kad Albānijas valdība ir pieņēmusi tiesību aktus, ar kuriem šajā jomā ievieš Kopienas noteikumus. Kopiena periodiski izskata, vai Albānija patiešām ir pieņēmusi šādus tiesību aktus.

3. Ne vēlāk kā pēc četriem gadiem pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopienas uzņēmumiem, kas nav dibināti Albānijā, tiek nodrošināta piekļuve līgumtiesību piešķiršanas procedūrām Albānijā saskaņā ar Albānijas Likumu par publisko iepirkumu tādā režīmā, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā pret Albānijas uzņēmumiem.
4. Stabilizācijas un asociācijas padome periodiski izskata iespēju Albānijai ieviest piekļuvi līgumtiesību piešķiršanas procedūrām Albānijā visiem Kopienas uzņēmumiem.

No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Kopienas uzņēmumiem, kas Albānijā dibināti saskaņā ar V sadaļas II nodaļas noteikumiem, ir piekļuve līgumtiesību piešķiršanas procedūrām tādā režīmā, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā pret Albānijas uzņēmumiem.

5. Ar valsts pasūtījuma līgumu izpildi saistītai reģistrācijai, darbībai, pakalpojumu sniegšanai starp Kopienas un Albāniju, kā arī darbaspēka nodarbināšanai un pārvietošanās piemēro 46. līdz 69. panta noteikumus.

75. PANTS

Standartizācija, metroloģija, akreditācija un atbilstības novērtēšana

1. Albānija veic vajadzīgos pasākumus, lai pakāpeniski panāktu atbilstību Kopienas tehniskajiem noteikumiem un Eiropas standartizācijas, metroloģijas, akreditācijas un atbilstības novērtēšanas procedūrām.
2. Šim nolūkam Puses jau agrīnā posmā sāk
  - veicināt Kopienas tehnisko noteikumu, Eiropas standartu un atbilstības novērtēšanas procedūru izmantošanu;
  - sniegt palīdzību, lai veicinātu kvalitātes infrastruktūras attīstību: standartizāciju, metroloģiju, akreditāciju un atbilstības novērtēšanu;

- veicināt Albānijas līdzdalību to organizāciju darbā, kuru darbība saistīta ar standartiem, atbilstības novērtēšanu, metroloģiju un līdzīgām funkcijām (jo īpaši *CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMET*);
- attiecīgā gadījumā - slēgt Eiropas Atbilstības novērtējuma protokolus, kad Albānijas tiesību aktu sistēma un procedūras ir pietiekami pielāgotas Kopienas tiesību aktu sistēmai un procedūrām un ir pieejamas attiecīgas speciālās zināšanas.

76. PANTS

Patērētāju aizsardzība

Puses sadarbojas, lai pielāgotu Albānijas patērētāju aizsardzības standartus Kopienas standartiem. Efektīva patērētāju tiesību aizsardzība nepieciešama, lai nodrošinātu tirgus ekonomikas pareizu darbību, un šī aizsardzība atkarīga no administratīvās infrastruktūras attīstības, nodrošinot tirgus uzraudzību un tiesību aktu ieviešanu šajā jomā.

Šim nolūkam un ņemot vērā kopīgās intereses, Puses veicina un nodrošina

- aktīvu patērētāju tiesību aizsardzības politiku saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem;
- Albānijas patērētāju aizsardzības tiesību aktu saskaņošanu ar spēkā esošajiem attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem;
- efektīvu patērētāju tiesību juridisko aizsardzību, lai uzlabotu patēriņa preču kvalitāti un saglabātu pienācīgus drošības standartus;
- noteikumu uzraudzību, ko veic kompetentās iestādes, un tiesu pieejamības nodrošināšanu strīda gadījumā.

77. PANTS

Darba apstākļi un vienlīdzīgas iespējas

Albānija pakāpeniski saskaņo savus tiesību aktus ar Kopienas tiesību aktiem šādās jomās: darba apstākļi, īpaši drošība un veselības aizsardzība darbā, un iespēju vienlīdzība.

VII SADAĻA

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

I NODAĻA

IEVADS

78. PANTS

Iestāžu un tiesiskuma nostiprināšana

Sadarbojoties tieslietu un iekšlietu jomā, Puses īpašu uzmanību pievērš tiesiskuma nostiprināšanai, iestāžu pastiprināšanai visos pārvaldes līmeņos kopumā un jo īpaši tiesību aktu ieviešanas un tiesvedības jomā. Sadarbības īpašs mērķis ir tiesu neatkarības principa stiprināšana un to efektivitātes uzlabošana, uzlabojot policijas un citu tiesībaizsardzības iestāžu darbu, nodrošinot atbilstošas mācības un apkarojot korupciju un organizēto noziedzību.

79. PANTS

Personas datu aizsardzība

No šā nolīguma spēkā stāšanās dienas Albānija saskaņo savus tiesību aktus personas datu aizsardzības jomā ar Kopienas tiesību aktiem un citiem Eiropas un starptautiskajiem tiesību aktiem par privātās dzīves aizsardzību. Albānija izveido neatkarīgas uzraudzības struktūras ar pietiekamiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, lai efektīvi uzraudzītu un garantētu valsts tiesību aktu ieviešanu personas datu aizsardzības jomā. Puses sadarbojas šā mērķa sasniegšanā.

II NODAĻA

SADARBĪBA PERSONU PĀRVIETOŠANĀS JOMĀ

80. PANTS

Vīzas, robežu pārvaldība, patvērums un migrācija

Puses sadarbojas vīzu, robežkontroles, patvēruma un migrācijas jomā un izstrādā sadarbības pamatu šajās jomās, tostarp reģionālā līmenī, attiecīgi ņemot vērā un pilnībā izmantojot citas esošās iniciatīvas šajā jomā.

Sadarbība 1. punktā minētajās jomās pamatojas uz savstarpējām apspriedēm un Pušu ciešu koordināciju, un tajā ietver tehnisko un administratīvo palīdzību

- informācijas apmaiņai par tiesību aktiem un praksi;
- tiesību aktu izstrādei;
- iestāžu darba efektivitātes veicināšanai;
- personāla mācībām;
- ceļojuma dokumentu drošībai un viltotu dokumentu atklāšanai;
- robežu pārvaldībai.

Sadarbība īpaši koncentrējas uz šādiem aspektiem:

- patvēruma jomā – uz valsts tiesību aktu īstenošanu atbilstīgi 1951. gada Ženēvas konvencijas un 1967. gada Ņujorkas protokola standartiem, šādi nodrošinot neizraidīšanas principa ievērošanu, kā arī citas patvēruma meklētāju un bēgļu tiesības;
- legālās migrācijas jomā – uz noteikumiem par uzņemšanu un uzņemtās personas tiesībām un statusu. Attiecībā uz migrāciju Puses vienojas par taisnīgu attieksmi pret citu valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi dzīvo to teritorijā, un par integrācijas politikas veicināšanu ar mērķi pielīdzināt viņu tiesības un pienākumus savu valstspiederīgo tiesībām un pienākumiem.

81. PANTS

Nelikumīgās imigrācijas novēršana un kontrole un atpakaļuzņemšana

1. Puses sadarbojas, lai novērstu un kontrolētu nelikumīgu imigrāciju. Šim nolūkam Puses vienojas, ka Albānija un dalībvalstis pēc pieprasījuma un bez turpmākām formalitātēm
  - uzņem atpakaļ savus valstspiederīgos, kas nelikumīgi atrodas otras Puses teritorijā;
  - uzņem atpakaļ trešu valstu valstspiederīgos un bezvalstniekus, kas nelikumīgi atrodas otras Puses teritorijā un ir iekļuvuši Albānijas teritorijā caur kādu dalībvalsti vai no tās, vai iekļuvuši kādas dalībvalsts teritorijā caur Albāniju vai no tās.
2. Eiropas Savienības dalībvalstis un Albānija nodrošina saviem valstspiederīgajiem atbilstošus identitātes dokumentus un administratīvās iespējas, kas nepieciešamas šādam mērķim.
3. Konkrētas procedūras valstspiederīgo un trešu valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku atpakaļuzņemšanai ir noteiktas 2005. gada 14. aprīlī parakstītajā Eiropas Kopienas un Albānijas nolīgumā par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras valstī uzturas bez atļaujas.
4. Albānija piekrīt slēgt nolīgumus par atpakaļuzņemšanu ar valstīm, kas iesaistījušās Stabilizācijas un asociācijas procesā, un apņemas veikt visus vajadzīgos pasākumus šajā pantā minēto atpakaļuzņemšanas nolīgumu elastīgas un ātras īstenošanas nodrošināšanai.
5. Stabilizācijas un asociācijas padome nosaka citus kopīgus pasākumus, ko var veikt, lai novērstu un kontrolētu nelikumīgo imigrāciju, tostarp cilvēku tirdzniecību un nelikumīgās migrācijas tīklus.

III NODAĻA

SADARBĪBA CĪŅĀ PRET NELIKUMĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJU, PRET TERORISMA FINANSĒŠANU, NELEGĀLU NARKOTIKU KONTROLES JOMĀ UN TERORISMA APKAROŠANĀ

82. PANTS

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana

1. Puses cieši sadarbosies, lai novērstu savu finanšu sistēmu izmantošanu kriminālās darbībās iegūtu līdzekļu legalizēšanai kopumā un jo īpaši narkotiku nodarījumos iegūtu līdzekļu legalizēšanai, kā arī terorisma finansēšanai.
2. Sadarbība šajā jomā var ietvert administratīvo un tehnisko palīdzību ar mērķi veicināt noteikumu īstenošanu un efektīvu darbību nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanas standartiem un mehānismiem, kas ir līdzvērtīgi Kopienā un citos starptautiskajos forumos, īpaši Finanšu darījumu darba grupā (*FATF*) šajā jomā pieņemtajiem standartiem un mehānismiem.

83. PANTS

Sadarbība nelegālu narkotiku kontroles jomā

1. Atbilstoši to attiecīgajām pilnvarām un kompetencēm Puses sadarbojas, lai nodrošinātu līdzsvarotu un integrētu pieeju narkotiku jautājumiem. Mērķis stratēģijām un darbībām narkotiku jomā ir samazināt narkotiku piegādi, to tirdzniecību un pieprasījumu, kā arī nodrošināt efektīvāku kontroli pār prekursoriem.
2. Puses vienojas par vajadzīgajām sadarbības metodēm šo mērķu sasniegšanai. Rīcība pamatojas uz vispārpieņemtajiem principiem atbilstīgi ES narkotiku kontroles stratēģijai.

84. PANTS

Terorisma apkarošana

Saskaņā ar starptautiskajām konvencijām, kurās Puses ir dalībnieces, un to attiecīgajiem valsts tiesību aktiem un noteikumiem Puses vienojas sadarboties, lai novērstu un apturētu terora aktus un to finansēšanu, īpaši tos, kas saistīti ar pārrobežu darbībām,

- pilnībā īstenojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūciju nr. 1373 par terora aktu izraisītajiem draudiem starptautiskam mieram un drošībai un citas attiecīgās Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijas, starptautiskās konvencijas un aktus;
- apmainoties ar informāciju par teroristu grupām un to atbalsta tīkliem saskaņā ar starptautiskajiem un valsts tiesību aktiem;

- apmainoties ar pieredzi par terorisma apkarošanas līdzekļiem un metodēm, tehniskajiem aspektiem un apmācību, kā arī apmainoties ar pieredzi attiecībā uz terorisma novēršanu.

IV NODAĻA

SADARBĪBA KRIMINĀLLIETĀS

85. PANTS

Organizētās noziedzības un citu nelikumīgu darbību novēršana un apkarošana

Puses sadarbojas, lai apkarotu un novērstu organizētas un citādas kriminālas un nelikumīgas darbības, piemēram,

- cilvēku kontrabandu un tirdzniecību;
- nelikumīgas darbības ekonomikā, sevišķi valūtas viltošanu, nelikumīgus darījumus saistībā ar tādiem produktiem kā, piemēram, rūpnieciskie atkritumi un radioaktīvie materiāli, un darījumus ar nelikumīgiem vai viltotiem ražojumiem;
- korupciju gan privātajā, gan valsts sektorā, īpaši saistībā ar nepārredzamu administratīvo praksi;
- krāpšanu nodokļu jomā;
- nelikumīgu narkotiku un psihotropo vielu tirdzniecību;
- kontrabandu;
- nelikumīgu ieroču tirdzniecību;

- dokumentu viltošanu;
- nelikumīgu automobiļu tirdzniecību;
- kibernoziegumus.

Tiek sekmēta reģionālā sadarbība un atbilstība starptautiski atzītiem standartiem organizētās noziedzības apkarošanas jomā.

VIII SADAĻA

SADARBĪBAS POLITIKA

86. PANTS

Sadarbības politika - vispārīgi noteikumi

1. Kopiena un Albānija izveido ciešu sadarbību, kuras mērķis ir atbalstīt Albānijas attīstību un izaugsmes iespējas. Šāda sadarbība stiprina esošās ekonomikas saites iespējami plašākā aspektā, no kā iegūst abas Puses.
2. Politika un citi pasākumi tiek izstrādāti tā, lai panāktu ilgtspējīgu Albānijas ekonomikas un sociālo attīstību. Šai politikai jānodrošina ekoloģisku apsvērumu pilnīga iekļaušana jau no paša sākuma, kā arī saikne ar harmoniskas sociālās attīstības prasībām.

3. Politikas jomas sadarbībai iekļauj reģionālā sadarbības režīmā. Īpašu uzmanību pievērš pasākumiem, kas var sekmēt sadarbību starp Albāniju un kaimiņvalstīm, tostarp ES dalībvalstīm, tādējādi veicinot stabilitāti reģionā. Stabilizācijas un asociācijas padome var noteikt prioritātes sadarbībai turpmāk norādītajās politikas jomās un starp tām.

87. PANTS

Ekonomikas un tirdzniecības politika

1. Kopiena un Albānija veicina ekonomikas reformas norisi, sadarbojoties, lai uzlabotu izpratni par to ekonomikas pamatprincipiem, ekonomikas politikas noteikšanu un īstenošanu tirgus ekonomikas režīmā.

2. Pēc Albānijas iestāžu lūguma Kopiena var sniegt palīdzību, atbalstot Albānijas centienus izveidot funkcionējošu tirgus ekonomiku un pakāpeniski saskaņot Albānijas politiku ar Ekonomikas un monetārās savienības politiku, kas ir orientēta uz stabilitāti.

3. Sadarbības mērķis ir arī tiesiskuma stiprināšana uzņēmējdarbības jomā, izmantojot stabilu un nediskriminējošu tirdzniecības tiesisko pamatu.

4. Sadarbība šajā jomā ietver neformālu informācijas apmaiņu par Eiropas Ekonomikas un monetārās savienības principiem un darbību.

88. PANTS

Sadarbība statistikas jomā

Sadarbībā Puses galvenokārt pievērš uzmanību prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* statistikas jomā. Sadarbības īpašais mērķis ir tādas efektīvas un ilgtspējīgas statistikas sistēmas izveide, kas spēj sniegt salīdzināmus, ticamus, objektīvus un precīzus datus, kuri nepieciešami Albānijas pārejas un reformu procesa plānošanai un pārraudzībai. Sadarbībai arī jānodrošina tas, ka Albānijas Statistikas institūts spēj labāk apmierināt valsts un starptautisko klientu (gan valsts pārvaldes, gan privātajā sektorā) vajadzības. Statistikas sistēmai jāatbilst Apvienoto Nāciju Organizācijas noteiktajiem statistikas pamatprincipiem, Eiropas Statistikas prakses kodeksam un Eiropas statistikas tiesību aktu noteikumiem, kā arī jāattīstās Kopienas *acquis* virzienā.

89. PANTS

Banku darbība, apdrošināšana un citi finanšu pakalpojumi

Puses sadarbībā pievērš uzmanību prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* banku darbības, apdrošināšanas un finanšu pakalpojumu jomā. Pušu sadarbības mērķis ir atbilstošas sistēmas izveide un attīstība, lai Albānijā veicinātu banku darbību, apdrošināšanu un finanšu pakalpojumus.

90. PANTS

Sadarbība revīzijas un finanšu kontroles jomā

Puses sadarbībā uzmanību pievērš prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* valsts iekšējās finanšu kontroles (VIFK) un ārējās revīzijas jomā. Pušu sadarbības īpašais mērķis ir efektīvas VIFK un ārējās revīzijas sistēmas izveide Albānijā atbilstoši starptautiski pieņemtajiem standartiem un metodikai, kā arī ES paraugpraksei.

91. PANTS

Investīciju veicināšana un aizsardzība

Saskaņā ar to attiecīgo kompetenci Pušu sadarbības mērķis investīciju veicināšanas un aizsardzības jomā ir nodrošināt labvēlīgus apstākļus iekšzemes un ārvalstu privātajām investīcijām, kas ir tik ļoti svarīgas Albānijas ekonomikas un rūpniecības atveseļošanai.

92. PANTS

Rūpnieciskā sadarbība

1. Sadarbības mērķis ir veicināt Albānijas rūpniecības un atsevišķu nozaru modernizāciju un pārstrukturēšanu, kā arī rūpniecisko sadarbību starp uzņēmējiem ar mērķi stiprināt privāto sektoru uz tādiem nosacījumiem, kas nodrošina vides aizsardzību.
2. Rūpnieciskās sadarbības iniciatīvas atspoguļo abu Pušu noteiktās prioritātes. Tajās tiek ņemti vērā rūpnieciskās attīstības reģionālie aspekti, nepieciešamības gadījumā sekmējot starptautiskās partnerattiecības. Iniciatīvām īpaši jāsekmē uzņēmumiem piemērotas sistēmas izveide, vadības un zinātības uzlabošana un jāatbalsta tirgus attīstība, pārredzamība un uzņēmējdarbības vide.
3. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā Kopienas *acquis* rūpnieciskās politikas jomā.

93. PANTS

Mazie un vidējie uzņēmumi

Pušu sadarbības mērķis ir privātā sektora mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) attīstīšana un stiprināšana, un tajā tiek pievērsta pienācīga uzmanība prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* MVU jomā, kā arī Eiropas Mazo uzņēmumu hartā noteiktajiem principiem.

94. PANTS

Tūrisms

1. Pušu sadarbības mērķis tūrisma jomā galvenokārt ir informācijas plūsmas par tūrismu (izmantojot starptautiskus tīklus, datubāzes, utt.) stiprināšana un zinātības nodošana (mācībās, pieredzes apmaiņās, semināros). Sadarbībā pienācīgi ņem vērā Kopienas *acquis* šajā nozarē.
2. Sadarbību var iekļaut reģionālā sadarbības režīmā.

95. PANTS

Lauksaimniecība un lauksaimnieciskās ražošanas nozare

Puses sadarbībā pievērš uzmanību prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* lauksaimniecības jomā. Sadarbības īpašais mērķis jo īpaši ir Albānijas lauksaimniecības un lauksaimnieciskās ražošanas nozares modernizēšana un pārstrukturēšana, kā arī atbalsts Albānijas tiesību aktu un prakses pakāpeniskai tuvināšanai Kopienas noteikumiem un standartiem.

96. PANTS

Zivsaimniecība

Puses izskata iespējas noteikt savstarpēji izdevīgas kopējas intereses jomas zivsaimniecības nozarē. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā prioritātes saistībā ar Kopienas *acquis* zivsaimniecības jomā, tostarp starptautisko saistību – starptautisko un reģionālo zivsaimniecības organizāciju noteikumu par zvejniecības resursu pārvaldību un saglabāšanu – ievērošanu.

97. PANTS

Muita

1. Puses izveido sadarbību šajā jomā, lai garantētu tirdzniecības jomā pieņemamo tiesību noteikumu atbilstību un panāktu Albānijas muitas sistēmas tuvināšanu Kopienas sistēmai, tādējādi palīdzot bruģēt ceļu liberalizācijas pasākumiem, kas plānoti šajā nolīgumā, un Albānijas muitas tiesību aktu pakāpeniskai tuvināšanai *acquis*.
2. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā prioritātes, kas saistītas ar Kopienas *acquis* muitas jomā.
3. 6. protokolā izstrādāti noteikumi par Pušu abpusējo administratīvo palīdzību muitas jomā.

98. PANTS

Nodokļi

1. Puses izveido sadarbību nodokļu jomā, kā arī veic pasākumus ar mērķi turpmāk reformēt fiskālo sistēmu un pārstrukturēt nodokļu administrēšanu, lai nodrošinātu efektīvu nodokļu iekasēšanu un veicinātu cīņu pret fiskālo krāpšanu.

2. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā prioritātes, kas saistītas ar Kopienas *acquis* nodokļu jomā un cīņā pret nelabvēlīgu nodokļu konkurenci. Tādēļ Puses atzīst, cik svarīgi ir uzlabot pārredzamību un informācijas apmaiņu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Albāniju, lai sekmētu tādu pasākumu ieviešanu, ar kuriem novērš izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Turklāt ar šā nolīguma spēkā stāšanās dienu Puses apspriežas nolūkā likvidēt nelabvēlīgu nodokļu konkurenci starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Albāniju, lai nodrošinātu vienlīdzīgus apstākļus attiecībā uz uzņēmējdarbības aplikšanu ar nodokļiem.

99. PANTS

Sadarbība sociālā jomā

1. Puses sadarbojas, lai veicinātu Albānijas nodarbinātības politikas reformu ekonomikas reformas stiprināšanas un integrācijas kontekstā. Sadarbībā tiek atbalstīta arī Albānijas sociālās drošības sistēmas pielāgošana jaunajām ekonomiskajām un sociālajām prasībām, un tajā tiek pielāgoti Albānijas tiesību akti par darba apstākļiem un iespēju vienlīdzību sievietēm, kā arī uzlabots darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības līmenis, par standartu ņemot Kopienā esošo aizsardzības līmeni.
2. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā prioritātes, kas saistītas ar Kopienas *acquis* šajā jomā.

100. PANTS

Izglītība un mācības

1. Puses sadarbojas, lai paaugstinātu vispārējās izglītības, arodizglītības un mācību līmeni Albānijā, kā arī jaunatnes politikas un jaunatnes nodarbinātības līmeni. Augstākās izglītības sistēmu prioritāte ir Boloņas deklarācijas mērķu sasniegšana.

2. Puses sadarbojas arī, lai Albānijā nodrošinātu tādu piekļuvi izglītībai un mācībām visos līmeņos, kas nav diskriminējoša dzimuma, ādas krāsas, etniskās piederības vai reliģiskās pārliecības dēļ.
3. Attiecīgās Kopienas programmas un instrumenti sekmē izglītības un mācību struktūru un darbības uzlabošanu Albānijā.
4. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā prioritātes, kas saistītas ar Kopienas *acquis* šajā jomā.

101. PANTS

Sadarbība kultūras jomā

Puses apņemas veicināt sadarbību kultūras jomā. Šī sadarbība palīdz arī palielināt savstarpēju sapratni un cieņu indivīdu, kopienu un tautu vidū. Puses arī apņemas sadarboties, lai veicinātu kultūras daudzveidību, sevišķi atbilstīgi UNESCO Konvencijai par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu.

102. PANTS

Sadarbība audiovizuālajā jomā

1. Puses sadarbojas, lai veicinātu audiovizuālās ražošanas nozares attīstību Eiropā un sekmētu kopdarbu kino un televīzijas jomā.
2. Sadarbība varētu ietvert arī programmas un iespējas žurnālistu un citu plašsaziņas līdzekļu profesionāļu mācībām, kā arī tehnisko palīdzību kā valsts, tā arī privātajiem plašsaziņas līdzekļiem, lai stiprinātu to neatkarību, profesionalitāti un saites ar Eiropas plašsaziņas līdzekļiem.
3. Albānija saskaņo savu politiku pārrobežu apraides saturisko aspektu reglamentēšanas jomā ar Kopienas politiku un savus tiesību aktus – ar Kopienas *acquis*. Albānija īpašu uzmanību pievērš jautājumiem, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma tiesību iegūšanu programmām, kuras pārraida ar satelīta, cietzemes frekvenču vai kabeļa palīdzību.

103. PANTS

Informācijas sabiedrība

1. Sadarbībā galvenā uzmanība tiek pievērsta prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* attiecībā uz informācijas sabiedrību. Tajā galvenokārt atbalstīs Albānijas politikas un tiesību aktu pakāpenisku pielāgošanu Kopienas politikai un tiesību aktiem šajā jomā.

2. Puses sadarbosies arī ar mērķi turpmāk attīstīt informācijas sabiedrību Albānijā. Vispārējie mērķi būs visas sabiedrības sagatavošana digitālajam gadsimtam, ieguldījumu piesaiste un tīklu un pakalpojumu sadarbības nodrošināšana.

104. PANTS

Elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi

1. Sadarbībā galvenā uzmanība tiek pievērsta prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* šajā jomā.
2. Puses sevišķi stiprina sadarbību elektronisko sakaru tīklu un saistītu pakalpojumu jomā, lai Albānija gadu pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas varētu pieņemt Kopienas *acquis* šajās nozarēs.

105. PANTS

Informācija un sakari

Kopiena un Albānija veic vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu savstarpēju informācijas apmaiņu. Prioritāras ir tādas programmas, kuru mērķis ir sniegt plašai sabiedrībai pamatinformāciju par Kopienas, kā arī specifiskāku informāciju Albānijas profesionālajām aprindām.

106. PANTS

Transports

1. Puses sadarbībā pievērš uzmanību prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* transporta jomā.
2. Sadarbības mērķis jo īpaši var būt Albānijas transporta veidu pārstrukturēšana un modernizācija, uzlabojot pasažieru brīvu pārvietošanos un preču brīvu apriti, sekmējot pieeju transporta tirgum un iekārtu, tostarp ostu un lidostu, pieejamību, atbalstot multimodālo infrastruktūru attīstību saistībā ar galvenajiem Eiropas komunikāciju tīkliem, galvenokārt, lai sekmētu reģionālo saišu attīstību, sasniegtu tādas darbības standartus, kas ir līdzvērtīgi Kopienas standartiem, Albānijā attīstītu tādu transporta sistēmu, kas ir savietojama ar Kopienas sistēmu un ir tai pielāgota, kā arī uzlabotu vides aizsardzību transporta jomā.

107. PANTS

Enerģētika

Sadarbībā uzmanība tiek pievērsta prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* enerģētikas jomā, tostarp, ja vajadzīgs, kodoldrošības aspektiem. Tā atspoguļo tirgus ekonomikas principus un pamatojas uz parakstīto reģionālo Enerģētikas kopienas līgumu ar mērķi pakāpeniski iekļaut Albāniju Eiropas enerģētikas tirgos.

108. PANTS

Vide

1. Puses veido un stiprina sadarbību, lai izpildītu ļoti svarīgu uzdevumu – apkarotu vides degradāciju, lai sekmētu vides ilgtspējību.
2. Sadarbībā galvenā uzmanība tiek pievērsta prioritātēm, kas saistītas ar Kopienas *acquis* vides jomā.

109. PANTS

Sadarbība pētniecības un tehnoloģiju izstrādes jomā

1. Puses sekmē sadarbību civilās zinātniskās pētniecības un tehnoloģiju izstrādes jomā, pamatojoties uz savstarpēju izdevīgumu un, ņemot vērā resursu pieejamību, pieejamību to attiecīgajām programmām, ievērojot atbilstošu intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesību efektīvas aizsardzības līmeni.
2. Sadarbībā pienācīgi ņem vērā prioritātes, kas saistītas ar Kopienas *acquis* pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā.
3. Sadarbību īsteno saskaņā ar īpašu režīmu, par ko veic sarunas un ko pieņem saskaņā ar katras Puses pieņemtajām procedūrām.

110. PANTS

Reģionāla un vietēja mēroga attīstība

1. Puses tiecas stiprināt sadarbību reģionālās un vietējās attīstības jomā ar mērķi sekmēt ekonomikas attīstību un samazināt atšķirības starp reģioniem. Īpašu uzmanību pievērš pārrobežu, starptautiskajai un starpreģionālajai sadarbībai.
2. Sadarbībā ņem vērā prioritātes, kas saistītas ar Kopienas *acquis* reģionālās attīstības jomā.

111. PANTS

Valsts pārvalde

1. Sadarbības mērķis ir Albānijā nodrošināt efektīvas un atbildīgas valsts pārvaldes veidošanos, jo īpaši, lai atbalstītu tiesiskuma īstenošanu, valsts iestāžu pareizu darbību visas Albānijas sabiedrības labā un Eiropas Savienības un Albānijas attiecību netraucētu attīstību.
2. Sadarbība šajā jomā galvenokārt pievēršas iestāžu veidošanai, tostarp pārredzamu un objektīvu darbā pieņemšanas procedūru attīstīšanai un īstenošanai, cilvēkresursu vadībai, karjeras attīstībai civildienestā, turpmākām mācībām, ētikas normu sekmēšanai valsts pārvaldē un elektroniskajai pārvaldībai. Sadarbība attiecas gan uz centrālo, gan vietējā līmeņa pārvaldi.

IX SADAĻA

FINANŠU SADARBĪBA

112. PANTS

Šā nolīguma mērķu sasniegšanai un saskaņā ar 3., 113. un 115. pantu Albānija var saņemt finansiālu palīdzību no Kopienas subsīdiju un aizdevumu veidā, tostarp Eiropas Investīciju bankas aizdevumus. Kopienas palīdzība ir saistīta ar to principu un nosacījumu izpildi, kas izklāstīti 1997. gada 29. aprīļa Vispārējo lietu padomes secinājumos, ņemot vērā rezultātus gada pārskatos par Stabilizācijas un asociācijas procesā iesaistītajām valstīm, Eiropas Partnerībās, kā arī citos Padomes secinājumos, kas jo īpaši saistīti ar pielāgošanās programmu ievērošanu. Palīdzība Albānijai tiek virzīta atbilstīgi novērotajām vajadzībām, izraudzītajām prioritātēm, spējai izmantot un atmaksāt, kā arī pasākumiem ekonomikas reformai un pārstrukturēšanai.

113. PANTS

Finansiālai palīdzībai subsīdiju veidā atbilst darbības, kuras paredzētas attiecīgā Padomes regulā, daudzgadīgā indikatīvā programmā, ko Kopiena izveido pēc apspriešanās ar Albāniju.

Finansiāla palīdzība var aptvert visas sadarbības nozares, īpašu uzmanību pievēršot tiesiskumam, brīvībai un drošībai, tiesību aktu tuvināšanai un ekonomikas attīstībai.

114. PANTS

Pēc Albānijas lūguma vai īpašas nepieciešamības gadījumā Kopiena sadarbībā ar starptautiskajām finanšu institūcijām varētu izskatīt iespēju piešķirt ārkārtas makrofinansiālu palīdzību, kas atkarīga no konkrētiem nosacījumiem un no visu finanšu resursu pieejamības. Šāda palīdzība tiktu piešķirta, pamatojoties uz nosacījumu izpildi, kas jānosaka programmā, par kuru Albānija vienojas ar Starptautisko Valūtas fondu.

115. PANTS

Lai panāktu pieejamo resursu optimālu izmantošanu, Puses nodrošina, ka Kopienas iemaksas tiek cieši saskaņotas ar iemaksām no citiem avotiem, piemēram, dalībvalstīm, citām valstīm un starptautiskajām finanšu institūcijām.

Šim nolūkam Puses regulāri apmainās ar informāciju par visiem palīdzības avotiem.

X SADAĻA

INSTITUCIONĀLI, VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

116. PANTS

Ar šo tiek izveidota Stabilizācijas un asociācijas padome, tās pienākums ir pārraudzīt šā nolīguma piemērošanu un īstenošanu. Tā pienācīgā līmenī tiekas regulāri un kad apstākļi to pieprasa, lai izskatītu jebkādos svarīgos jautājumus saistībā ar šo nolīgumu un jebkādos citus divpusējus vai starptautiskus savstarpējas intereses jautājumus.

117. PANTS

1. Stabilizācijas un asociācijas padomi veido Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienu Komisijas locekļi, no vienas puses, un Albānijas valdības locekļi, no otras puses.
2. Stabilizācijas un asociācijas padome pieņem savu reglamentu.
3. Stabilizācijas un asociācijas padomes locekļus var pārstāvēt saskaņā ar noteikumiem, kas jāizstrādā reglamentā.
4. Stabilizācijas un asociācijas padomi pa kārtai vada Kopienas un Albānijas pārstāvis saskaņā ar noteikumiem, kas jāizstrādā reglamentā.

5. Jautājumos, kuri uz to attiecas, Eiropas Investīciju banka piedalās Stabilizācijas un asociācijas padomes darbā novērotāja statusā.

118. PANTS

Lai sasniegtu šā nolīguma mērķus, Stabilizācijas un asociācijas padome ir pilnvarota pieņemt lēmumus šā nolīguma darbības jomā un tajā paredzētajos gadījumos. Pieņemtie lēmumi ir Pusēm saistoši, un tās veic pasākumus, lai tos izpildītu. Stabilizācijas un asociācijas padome arī var izstrādāt attiecīgus ieteikumus. Tā savus lēmumus un ieteikumus izstrādā pēc Pušu savstarpējas vienošanās.

119. PANTS

Puses var iesniegt Stabilizācijas un asociācijas padomē strīdus attiecībā uz šā nolīguma piemērošanu vai interpretāciju. Stabilizācijas un asociācijas padome var atrisināt strīdu ar saistošu lēmumu.

120. PANTS

1. Stabilizācijas un asociācijas padomei tās darbā palīdz Stabilizācijas un asociācijas komiteja, kurā ietilpst Eiropas Savienības Padomes pārstāvji un Eiropas Kopienu Komisijas pārstāvji, no vienas puses, un Albānijas pārstāvji, no otras puses.
2. Stabilizācijas un asociācijas padome savā reglamentā nosaka Stabilizācijas un asociācijas komitejas pienākumus, kas ietver Stabilizācijas un asociācijas padomes sanāksmju sagatavošanu, kā arī nosaka to, kā minētā komiteja darbojas.
3. Stabilizācijas un asociācijas padome var deleģēt Stabilizācijas un asociācijas komitejai jebkādas savas pilnvaras. Tādā gadījumā Stabilizācijas un asociācijas komiteja pieņem lēmumus saskaņā ar 118. pantā izstrādātajiem nosacījumiem.
4. Stabilizācijas un asociācijas padome var nolemt izveidot citas īpašas komitejas vai struktūras, kas tai var palīdzēt veikt tās pienākumus. Stabilizācijas un asociācijas padome savā reglamentā nosaka šādu komiteju vai struktūru sastāvu un pienākumus un to, kā tās darbojas.

121. PANTS

Stabilizācijas un asociācijas komiteja var veidot apakškomitejas.

Stabilizācijas un asociācijas komiteja līdz pirmā gada beigām pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas izveido šā nolīguma pienācīgai īstenošanai vajadzīgās apakškomitejas. Lemjot par apakškomiteju izveidi un nosakot to kompetenci, Stabilizācijas un asociācijas padome pienācīgi ņem vērā to, cik svarīgi ir adekvāti risināt ar migrāciju saistītos jautājumus, īpaši attiecībā uz šā nolīguma 80. un 81. panta noteikumu īstenošanu un *ES Rīcības plāna Albānijai un blakus esošajam reģionam* uzraudzību.

122. PANTS

Ar šo tiek izveidota Stabilizācijas un asociācijas parlamentārā komiteja. Tā ir Albānijas parlamenta deputātu un Eiropas Parlamenta deputātu forums, kur tikties un apmainīties viedokļiem. Tā pati nosaka savu sanāksmju biežumu.

Stabilizācijas un asociācijas parlamentāro komiteju veido Eiropas Parlamenta locekļi, no vienas puses, un Albānijas parlamenta locekļi, no otras puses.

Stabilizācijas un asociācijas parlamentārā komiteja pieņem savu reglamentu.

Stabilizācijas un asociācijas parlamentāro komiteju pa kārtai vada Eiropas Parlamenta loceklis un Albānijas parlamenta loceklis saskaņā ar noteikumiem, kas jāizstrādā tās reglamentā.

123. PANTS

Puses šā nolīguma darbības jomā apņemas nodrošināt, lai otras Puses fiziskajām un juridiskajām personām bez diskriminācijas salīdzinājumā ar saviem valstspiederīgajiem būtu pieeja Pušu kompetentajām tiesām un administratīvajām iestādēm, lai aizstāvētu savas individuālās tiesības un īpašumtiesības.

124. PANTS

Nekas šajā nolīgumā neliedz Pusēm veikt jebkādus pasākumus,

- a) ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai nepieļautu informācijas izpaušanu pretrunā ar tās drošības interesēm;
- b) kas attiecas uz ieroču, munīcijas vai kara materiālu ražošanu vai tirdzniecību, vai uz aizsardzības nolūkiem vajadzīgu pētniecību, attīstību vai ražošanu, ja šie pasākumi nepasliktina konkurences apstākļus attiecībā uz ražojumiem, kuri nav domāti īpašiem militāriem nolūkiem;
- c) ko tās uzskata par būtiski svarīgiem pašu drošībai nopietnu iekšējo traucējumu gadījumā, kas skar likuma varas un kārtības uzturēšanu, kara laikā vai nopietna starptautiskā saspīlējuma gadījumā ar kara draudiem, vai lai pildītu pienākumus, kurus tās uzņēmušās miera un starptautiskās drošības saglabāšanai.

125. PANTS

1. Jomās, uz ko attiecas šis nolīgums, neskarot nekādus tā īpašos noteikumus,
  - pasākumos, ko Albānija piemēro attiecībā uz Kopienu, nedrīkst būt nekādas diskriminācijas starp dalībvalstīm, to valstspiederīgajiem, uzņēmumiem vai firmām;
  - pasākumos, ko Kopiena piemēro attiecībā uz Albāniju, nedrīkst būt nekādas diskriminācijas starp Albānijas valstspiederīgajiem, uzņēmumiem vai firmām.

2. Šā panta 1. punkta noteikumi neskar Pušu tiesības piemērot savus attiecīgos fiskālo tiesību aktu noteikumus nodokļu maksātājiem, kas nav identiskās situācijās attiecībā uz to dzīvesvietu.

126. PANTS

1. Puses veic visus vajadzīgos vispārējos vai īpašos pasākumus, lai izpildītu savas šajā nolīgumā paredzētās saistības. Tās nodrošina šajā nolīgumā izvirzīto mērķu sasniegšanu.

2. Ja kāda Puse uzskata, ka otra Puse nav izpildījusi savas saistības atbilstīgi šim nolīgumam, tā var veikt piemērotus pasākumus. Pirms tam, izņemot īpašas steidzamības gadījumus, tā sniedz Stabilizācijas un asociācijas padomei visu attiecīgo informāciju, kas vajadzīga vispusīgai situācijas izpētei, lai rastu abām Pusēm pieņemamu risinājumu.

3. Izvēloties veicamos pasākumus, priekšroku dod tādiem, kas vismazāk traucē šā nolīguma darbību. Par šiem pasākumiem nekavējoties ziņo Stabilizācijas un asociācijas padomei, un par tiem Stabilizācijas un asociācijas padomē notiek apspriešanās, ja otra Puse to pieprasa.

127. PANTS

Puses vienojas pēc kādas Puses lūguma pa attiecīgiem kanāliem nekavējoties apspriesties par visiem jautājumiem, kas attiecas uz šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu, un citiem Pušu attiecību aspektiem.

Šā panta noteikumu piemērošana nekādā veidā neskar 31., 37., 38., 39. un 43. panta noteikumus.

128. PANTS

Kamēr atbilstīgi šim nolīgumam nav panāktas līdzvērtīgas tiesības fiziskām personām un uzņēmējiem, šis nolīgums neskar tiesības, kas tiem nodrošinātas esošos nolīgumos, kuri ir saistoši vienai vai vairākām dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijai, no otras puses.

129. PANTS

Šā nolīguma neatņemama sastāvdaļa ir tā I līdz V pielikums un 1., 2., 3., 4., 5. un 6. protokols.

Šā nolīguma neatņemama sastāvdaļa ir 2004. gada 22. novembrī parakstītais Pamatnolīgums starp Eiropas Kopienu un Albānijas Republiku, ar ko nosaka vispārējos principus Albānijas Republikas dalībai Kopienas programmās, un tā pielikums. Minētā pamatnolīguma 8. pantā paredzēto pārskatīšanu veic Stabilizācijas un asociācijas padomē, kura ir pilnvarota to grozīt, ja vajadzīgs.

130. PANTS

Šis nolīgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

Katra Puse var šo nolīgumu denonsēt, paziņojot otrai Pusei. Šis nolīgums beidz darboties pēc sešiem mēnešiem no šāda paziņojuma dienas.

131. PANTS

Šajā nolīgumā „Puses” ir Kopiena vai tās dalībvalstis, vai Kopiena un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, no vienas puses, un Albānija, no otras puses.

132. PANTS

Šis nolīgums attiecas, no vienas puses, uz teritorijām, kurās piemēro Eiropas Kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumus, un atbilstoši šo līgumu nosacījumiem, un, no otras puses, uz Albānijas teritoriju.

133. PANTS

Šā nolīguma deponitārs ir Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs.

134. PANTS

Šis nolīgums ir sastādīts divos eksemplāros abu Pušu oficiālajās valodās, un šie teksti ir vienlīdz autentiski.

135. PANTS

Puses ratificē vai apstiprina šo nolīgumu saskaņā ar savām attiecīgām procedūrām.

Ratifikācijas vai apstiprinājuma dokumentus deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā. Šis nolīgums stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc pēdējā ratifikācijas vai apstiprināšanas dokumenta deponēšanas dienas.

136. PANTS

Pagaidu nolīgums

Ja laikā, kamēr vēl nav pabeigtas procedūras, lai šis nolīgums stātos spēkā, dažu šā nolīguma daļu noteikumi, īpaši par preču brīvu apriti, kā arī attiecīgie noteikumi par transportu, stājas spēkā ar pagaidu nolīgumiem starp Kopienu un Albāniju, Puses vienojas par to, ka šādos apstākļos šā nolīguma IV sadaļas un 40., 71., 72., 73. un 74. panta, 1., 2., 3., 4. un 6. protokola un 5. protokola attiecīgo noteikumu labad „nolīguma spēkā stāšanās diena” ir diena, kad stājas spēkā attiecīgais pagaidu nolīgums saistībā ar minētajos noteikumos izklāstītajiem pienākumiem.

137. PANTS

Šis nolīgums no tā spēkā stāšanās dienas aizstāj Briselē 1992. gada 11. maijā parakstīto Eiropas Ekonomikas Kopienas un Albānijas Republikas Nolīgumu par tirdzniecību un tirdzniecisko un ekonomisko sadarbību. Tas neskar Pušu tiesības, pienākumus vai juridisko stāvokli, kas radies, izpildot minēto nolīgumu.